

Mark J. Price

Istraživanje
poboljšanja jezika
C# 7.2 i 7.3

C# 7.1 i .NET Core 2.0

**Moderno
međuplatformsko
programiranje**

III izdanje

Kreirajte moćne aplikacije pomoću .NET Standarda 2.0,
ASP.NET Corea 2.0 i Entity Framework Corea 2.0,
koristeći Visual Studio 2017 ili Visual Studio Code

Mark J. Price

C# 7.1 i .NET Core 2.0

Moderno međuplatformsko programiranje

 kompjuter
biblioteka

Packt

Izdavač:

Obalskih radnika 4a, Beograd

Tel: 011/2520272

e-mail: kombib@gmail.com

internet: www.kombib.rs

Urednik: Mihailo J. Šolajić

Za izdavača, direktor:

Mihailo J. Šolajić

Autor: Mark J. Price

Prevod: Slavica Prudkov

Lektura: Miloš Jevtović

Slog: Zvonko Aleksić

Znak Kompjuter biblioteke:

Miloš Milosavljević

Štampa: „Svetlost“, Čačak

Tiraž: 500

Godina izdanja: 2018.

Broj knjige: 501

Izdanje: Prvo

ISBN: 978-86-7310-524-6

C# 7.1 and .NET Core 2.0 – Modern Cross-Platform Development

Mark J. Price

ISBN 978-1-78839-807-7

Copyright © 2017 Packt Publishing

All right reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Autorizovani prevod sa engleskog jezika edicije u izdanju „Packt Publishing”, Copyright © 2017.

Sva prava zadržana. Nije dozvoljeno da nijedan deo ove knjige bude reproducovan ili snimljen na bilo koji način ili bilo kojim sredstvom, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili drugi sistem presnimavanja informacija, bez dozvole izdavača.

Zaštitni znaci

Kompjuter Biblioteka i „Packt Publishing“ su pokušali da u ovoj knjizi razgraniče sve zaštitne oznake od opisnih termina, prateći stil isticanja oznaka velikim slovima.

Autor i izdavač su učinili velike napore u pripremi ove knjige, čiji je sadržaj zasnovan na poslednjem (dostupnom) izdanju softvera. Delovi rukopisa su možda zasnovani na predizdanju softvera dobijenog od strane proizvođača. Autor i izdavač ne daju nikakve garancije u pogledu kompletnosti ili tačnosti navoda iz ove knjige, niti prihvataju ikakvu odgovornost za performanse ili gubitke, odnosno oštećenja nastala kao direktna ili indirektna posledica korišćenja informacija iz ove knjige.

O AUTORU

Mark J. Price je stekao sertifikate za Microsoft Certified Solutions Developer (MCSD), Microsoft Specialist: Programming in C# i Episerver Certified Developer i ima više od 20 godina iskustva u edukaciji i programiranju.

Od 1993. godine položio je više od 80 „Microsoftovih“ ispita za programiranje i specijalizovao se za pripremanje drugih korisnika za polaganje ispita. Njegovi učenici su i profesionalci koji imaju iza sebe decenije bogatog iskustva i mladi ljudi koji uopšte nemaju iskustva. On uspešno vodi sve njih kombinovanjem obrazovnih veština sa primerima iz stvarnog sveta, konsultujući se i razvijajući sisteme za preduzeća širom sveta. Između 2001. i 2003. godine Mark je bio zaposlen, sa punim radnim vremenom, za pisanje zvaničnog materijala za obuku za „Microsoft“ u Redmondu (SAD). Njegov tim je napisao prvi materijal za obuku za C# dok je taj jezik još uvek bio u ranoj alfa verziji. Dok je radio u „Microsoftu“, održao je kurs „obuči-instruktor“ da bi obučio ostale MCT sertifikovane stručnjake za C# i .NET.

Trenutno, Mark piše i isporučuje materijale za obuke za „Episerverov“ Digital Experience Cloud, najbolji .NET CMS za Digital Marketing i E-commerce. Stekao je sertifikate Episerver Certified Developer (ECD) na Episerver CMS-u.

Mark je 2010. godine stekao postdiplomski sertifikat u obrazovanju (PGCE). Predavao je GCSE i matematiku A-nivoa u dve srednje škole u Londonu. Ima Computer Science BSc (Hons) diplomu stečenu na Univerzitetu u Bristolu, u Velikoj Britaniji.

Zahvaljujem se mojim roditeljima Pameli i Ianu što su me vaspitali da budem ljubazan, vredan i radoznao. Zahvaljujem se mojim sestrama Emily i Juliet što me vole, bez obzira što sam njihov čudan stariji brat. Takođe izražavam zahvalnost mojim prijateljima i kolegama koji me inspirišu tehnički i kreativno. Na kraju, hvala učenicima koje sam podučavao tokom godina što su me podsticali da budem bolji profesor.

O RECENZENTIMA

Dustin Heffron je danju softverski inženjer, a noću nezavisni programer igrica. Ima više od 10 godina iskustva u programiranju u različitim jezicima i osam godina iskustva rada u C#-u i .NET-u. Trenutno, Dustin razvija alatke za automatizovanje i testiranje medicinskih instrumenata u Becton Dickinson instituciji. Takođe je suosnivač i CEO za SunFlake Studios.

Dustin već dugo vrši recenzije za „Packt“, uključujući knjige „XNA 4.0 Game Development by Example: Beginner’s Guide“, „C# 6“ i „.NET Core 1.0: Modern međuplatformski razvoj“ i seriju video uputstava XNA 3D Programming by Example. Takođe je koautor serije video uputstava XNA 3D Toolkit (drugi koautor je Larry Louisiana).

Efraim Kyriakidis je vešt softverski inženjer, sa više od 10 godina iskustva u razvoju i pružanju softverskih rešenja za različite klijente i projekte. On je dobro upućen u sve faze razvoja softvera. Prvi dodir sa računarima i programiranjem je imao kao dete, 1980-ih godina, na slavnom Commodore 64 računaru. Ima diplomu elektrotehničkog inženjera sa Aristotle univerziteta u Solunu iz Grčke. Uglavnom je radio na Microsoft tehnologijama, koristeći C# i .NET od verzije .NET 1.0. Trenutno radi za „Siemens AG“ u Nemačkoj kao programer.

Kratak sadržaj

POGLAVLJE 1

Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!	9
-----------------------------------	---

DEO 1

POGLAVLJE 2

Govoriti C# jezikom	65
---------------------	----

POGLAVLJE 3

Kontrola toka i konvertovanje tipova	109
--------------------------------------	-----

POGLAVLJE 4

Pisanje funkcija, ispravljanje grešaka i testiranje funkcija	141
--	-----

POGLAVLJE 5

Izgradnja tipova pomoću objektno-orientisanog programiranja	179
---	-----

POGLAVLJE 6

Implementiranje interfejsa i nasleđivanje klasa	223
---	-----

DEO 2

POGLAVLJE 7

Razumevanje i pakovanje .NET Standard tipova	269
--	-----

POGLAVLJE 8

Upotreba uobičajenih .NET Standard tipova	311
---	-----

POGLAVLJE 9	
Upotreba fajlova, tokova i serijalizacije	345
POGLAVLJE 10	
Zaštita podataka i aplikacija.....	383
POGLAVLJE 11	
Upotreba baza podataka pomoću Entity Framework Corea	415
POGLAVLJE 12	
Slanje upita i manipulisanje podacima pomoću LINQ-a	463
POGLAVLJE 13	
Poboljšanje performanse i skalabilnosti višeprogramskim radom	499
DEO 3	
POGLAVLJE 14	
Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core Razor Pagesa	533
POGLAVLJE 15	
Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core MVC-a.....	575
POGLAVLJE 16	
Izgradnja veb servisa i aplikacija pomoću ASP.NET Corea.....	611
POGLAVLJE 17	
Izgradnja Windows aplikacija pomoću XAML-a i Fluent Designa	651
POGLAVLJE 18	
Izgradnja aplikacija za mobilne uređaje pomoću XAML-a i Xamarin.Formsa	697
DODATAK	
Odgovori na pitanja u odeljcima „Testirajte svoje znanje“	731
INDEKS	755

Sadržaj

POGLAVLJE 1

Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!	9
Podešavanje razvojnog okruženja	10
Upotreba alternativnih C# IDE-ova.....	12
Primena međuplatformskog razvoja	12
Instaliranje IDE-a Microsoft Visual Studio 2017.....	13
Biranje radnog opterećenja.....	13
Biranje dodatnih komponenata.....	14
Instaliranje Microsoft Visual Studio Codea	17
Instaliranje Microsoft Visual Studio Codea za macOS.....	17
Instaliranje .NET Core SDK-a za macOS	18
Instaliranje Node Package Managera za macOS.....	19
Instaliranje Visual Studio Code ekstenzije za C#	21
Instaliranje verzije Visual Studio for Mac.....	22
Instaliranje Xcodea	22
Preuzimanje i instaliranje verzije Visual Studio for Mac.....	23
Razumevanje .NET-a	24
Razumevanje .NET Framework platforme	24
Razumevanje Mono i Xamarin projekata	25
Razumevanje .NET Corea	25
Razumevanje .NET Standarda.....	27
Razumevanje .NET Native platforme	29
Upoređivanje .NET tehnologija	29
Pisanje i kompajliranje koda pomoću alatke .NET Core CLI	29
Pisanje koda pomoću jednostavnog editora za tekst.....	30
Ako koristite Windows Notepad	30
Ako koristite macOS TextEdit.....	32
Kreiranje i kompajliranje aplikacija pomoću alatke .NET Core CLI	32
Kreiranje konzolske aplikacija u Command Promptu	33
Obnavljanje paketa, kompajliranje koda i pokretanje aplikacije.....	34

Ispravljanje grešaka kompjlera	35
Razumevanje posredničkog jezika	35
Pisanje i kompjajliranje koda pomoću Microsoft Visual Studioa 2017	36
Pisanje koda pomoću	
Microsoft Visual Studioa 2017	36
Kompajliranje koda pomoću alatke	
Visual Studio 2017	41
Ispravljanje grešaka pomoću liste grešaka	42
Dodavanje postojećih projekata u	
Visual Studio 2017	43
Automatsko formatiranje koda.....	44
Eksperimentisanje sa C# Interactiveom.....	45
Ostali korisni prozori.....	47
Pisanje i kompjajliranje koda pomoću Visual Studio Codea.....	48
Pisanje koda pomoću Visual Studio Codea	48
Kompajliranje koda pomoću Visual Studio Codea	50
Automatsko formatiranje koda.....	51
Pisanje i kompjajliranje koda pomoću IDE-a Visual Studio for Mac	51
Sledeći koraci.....	55
Upravljanje izvornim kodom pomoću GitHuba	55
Upotreba Gita sa IDE-om Visual Studio 2017.....	56
Upotreba prozora Team Explorer	56
Kloniranje GitHub skladišta	57
Upravljanje GitHub skladištem.....	58
Uporeba Gita u IDE-u Visual Studio Code	58
Konfigurisanje Gita u komandnoj liniji.....	58
Upravljanje Gitom pomoću Visual Studio Codea.....	59
Vežbanje i istraživanje.....	60
Vežba 1.1 Testirajte svoje znanje	60
Vežba 1.2 Vežbajte C# svuda	60
Vežba 1.3 Istražite teme.....	61
Rezime	61

DEO 1

POGLAVLJE 2

Govoriti C# jezikom	65
Razumevanje osnova C# jezika	65
Upotreba Visual Studioa 2017	66
Upotreba Visual Studio Codea na macOS, Linux ili Windows sistemu.....	69
Gramatika C# jezika	70
Iskazi	71
Komentari.....	71
Blokovi	72
C# rečnik	72
Pomoć za pisanje koda	74
Glagoli su metodi	76
Imenice su tipovi, polja i promenljive	77

Otkrivanje obima C# rečnika	78
Izgradnja i pokretanje pomoću Visual Studioa 2017.....	79
Izgradnja i pokretanje pomoću Visual Studio Codea.....	79
Dodavanje tipova pomoću Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea	79
Deklarisanje promenljivih.....	80
Imenovanje promenljivih	81
Vrednosti literalna	81
Skladištenje teksta	82
Skladištenje brojeva	82
Skladištenje celih brojeva	83
Poboljšanja u jeziku C# 7	83
Skladištenje realnih brojeva	83
Pisanje koda za istraživanje brojeva	85
Skladištenje logičkih vrednosti	88
Tip object	88
Tip dynamic.....	88
Lokalne promenljive	89
Specifikovanje tipa lokalne promenljive.....	89
Izvođenje tipa lokalne promenljive	90
Kreiranje tipa vrednosti koje prihvataju null	91
Razumevanje referentnih tipova koji prihvataju null	91
Greška od milijardu dolara.....	92
Menjanje standardnih vrednosti za tipove koji prihvataju vrednost null u verziji C# 8.0	92
Provera vrednosti null	93
Skladištenje više vrednosti u nizu	93
Dalje istraživanje konzolskih aplikacija.....	94
Prikazivanje rezultata korisniku	94
Dobijanje unosa od korisnika	95
Importovanje imenskih prostora	96
Pojednostavljivanje upotrebe konzole	96
Čitanje argumenata i upotreba nizova	98
Prosleđivanje argumenata u Visual Studiou 2017.....	99
Prosleđivanje argumenata pomoću Visual Studio Codea.....	99
Pregled rezultata	99
Nabranjanje argumenata	100
Rukovanje platformama koje ne podržavaju API	103
Upotreba promenljivih	103
Eksperimentisanje sa unarnim operatorima	104
Eksperimentisanje sa aritmetičkim operatorima	105
Operatori poređenja i logički operatori	106
Vežbanje i istraživanje	106
Vežba 2.1 Testirajte svoje znanje.....	106
Vežba 2.2 Vežbajte veličine brojeva i raspone	106
Vežba 2.3 Istražite teme.....	107
Rezime	108

POGLAVLJE 3**Kontrola toka i konvertovanje tipova 109**

Iskazi selekcije	109
Visual Studio 2017	109
Visual Studio Code na macOS, Linux ili Windows sistemu	110
Iskaz if	110
Kod	110
Poklapanje šablona pomoću iskaza if.....	111
Iskaz switch	112
Kod	112
Poklapanje šablona pomoću iskaza switch	113
Iterativni iskazi	115
Iskaz while	115
Iskaz do	116
Iskaz for	116
Iskaz foreach	117
Eksplicitna konverzija i konvertovanje između tipova	118
Konvertovanje brojeva u brojeve.....	118
Implicitno konvertovanje brojeva.....	118
Eksplicitna konverzija brojeva	119
Upotreba tipa convert	120
Zaokruživanje brojeva	121
Konvertovanje iz binarnog objekta u znakovni niz.....	122
Raščlanjavanje iz znakovnih nizova u brojeve ili datume i vreme	123
Obrada izuzetaka prilikom konvertovanja tipova	125
Iskaz try	125
Obrada svih izuzetaka	126
Obrada specifičnih izuzetaka	127
Provera prekoračenja	128
Iskaz checked	128
Iskaz unchecked	130
Traženje pomoći	131
Microsoft Docs i MSDN	131
Pogledajte definiciju.....	132
Stack Overflow	133
Google	134
Prijavljivanje na blogove	136
Obrazac projektovanja	136
Singleton obrazac	137
Vežbanje i istraživanje	137
Vežba 3.1 Testirajte svoje znanje	137
Vežba 3.2 Istražite petlje i prekoračenja	138
Vežba 3.3 Vežbijte petlje i operatore	138
Vežba 3.4 Vežbijte obradu izuzetaka.....	139
Vežba 3.5 Istražite teme.....	139
Rezime	140

POGLAVLJE 4**Pisanje funkcija, ispravljanje grešaka i testiranje funkcija 141**

Pisanje funkcija.....	141
Pisanje funkcije za tablicu množenja.....	142
Pisanje funkcije koja vraća vrednost.....	144
Pisanje matematičkih funkcija	146
Formatiranje brojeva za ispis	146
Izračunavanje faktorijela sa ponavljanjem.....	148
Ispravljanje grešaka u aplikaciji u toku razvoja.....	150
Kreiranje aplikacije sa namernom greškom	150
Postavljanje tačke prekida.....	151
Linija sa alatkama za ispravljanje grešaka	153
Prozori za ispravljanje grešaka	154
Prolazak kroz kod	155
Prilagođavanje tačke prekida	158
Evidentiranje u toku razvoja i u vreme pokretanja.....	159
Upotreba tipova Debug i Trace	159
Pisanje u standardni „osluškivač“ praćenja.....	160
Konfigurisanje „osluškivača“ praćenja	161
Menjanje nivoa praćenja.....	163
Testiranje koda funkcija	166
Kreiranje biblioteke klase koja treba da se testira pomoću Visual Studioa 2017	166
Kreiranje projekta testa koda pomoću Visual Studioa 2017	168
Kreiranje biblioteke klase koja treba da se testira pomoću Visual Studio Codea	169
Pisanje testova koda	171
Pokretanje testova koda pomoću Visual Studioa 2017	172
Pokretanje testova koda pomoću Visual Studio Codea.....	173
Vežbanje i istraživanje.....	175
Vežba 4.1 Testirajte svoje znanje.....	175
Vežba 4.2 Vežbajte pisanje funkcija, koristeći ispravljanje grešaka i testiranje koda..	176
Vežba 4.3 Istražite teme.....	177
Rezime	177

POGLAVLJE 5**Izgradnja tipova pomoću objektno-orientisanog programiranja..... 179**

O objektno-orientisanom programiranju	180
Izgradnja biblioteke klase.....	180
Kreiranje biblioteke klase pomoću Visual Studioa 2017.....	181
Kreiranje biblioteke klase pomoću Visual Studio Codea.....	182
Definisanje klase	182
Instanciranje klase	183
Referenciranje programskog sklopa pomoću Visual Studioa 2017	183
Referenciranje programskog sklopa pomoću Visual Studio Codea	185
Importovanje imenskog prostora	187
Upravljanje projektima	

pomoću Visual Studio Codea	187
Nasleđivanje iz klase System.Object	188
Skladištenje podataka pomoću polja.....	190
Definisanje polja.....	190
Razumevanje modifikatora pristupa	191
Skladištenje vrednosti pomoću ključne reči enum	193
Skladištenje više vrednosti pomoću kolekcija.....	196
Učinite polje statičnim	198
Učinite polje konstantnim	199
Učinite da polje bude samo za čitanje (read-only)	200
Pokretanje polja pomoću konstruktora	200
Podešavanje polja pomoću standardnog literalna	202
Pisanje i pozivanje metoda	204
Kombinovanje više vrednosti pomoću torki.....	205
Definisanje metoda pomoću torki	206
Imenovanje polja torke	206
Izvođenje naziva torke.....	207
Dekonstrukcija torki	208
Definisanje i prosleđivanje parametara u metode	208
Preklapanje metoda.....	209
Opcioni parametri i imenovani argumenti	210
Kontrolisanje načina na koji su prosleđeni parametri.....	212
Rastavljanje klasa pomoću ključne reči partial	214
Kontrolisanje pristupa pomoću svojstava i indeksera	215
Definisanje read-only svojstava	216
Definisanje podesivih svojstava	217
Definisanje indeksera	218
Vežbanje i istraživanje	219
Vežba 5.1 Testirajte svoje znanje	220
Vežba 5.2 Istražite teme.....	220
Rezime	221

POGLAVLJE 6

Implementiranje interfejsa i nasleđivanje klasa	223
Podešavanje biblioteke klase i konzolne aplikacije	224
Upotreba Visual Studioa 2017.....	224
Upotreba Visual Studio Codea.....	225
Definisanje klasa.....	226
Pojednostavljenje metoda pomoću operatora	227
Implementiranje nekih funkcionalnosti pomoću metoda.....	227
Implementiranje nekih funkcionalnosti pomoću operatora.....	229
Definisanje lokalnih funkcija.....	230
Generisanje i obrada događaja.....	231
Pozivanje metoda pomoću delegata.....	232
Definisanje događaja.....	233
Upotreba Visual Studioa 2017.....	234
Upotreba Visual Studio Codea	234
Upotreba Visual Studioa 2017 ili Visual Studio Codea.....	235

Implementiranje interfejsa	236
Uobičajeni interfejs	236
Upoređivanje objekata u toku sortiranja	237
Pokušaj sortiranja objekata bez metoda za upoređivanje	237
Definisanje metoda za upoređivanje	238
Definisanje posebnog upoređivača	239
Kreiranje tipova koji su ponovo upotrebljivi pomoću generičkih tipova	241
Kreiranje generičkog tipa.....	241
Kreiranje generičkog metoda.....	244
Upravljanje memorijom pomoću reference i tipa vrednosti	245
Definisanje tipa struct	246
Otpuštanje neupravljenih resursa	247
Uverite se da je pozvan metod dispose	250
Nasleđivanje iz klase	250
Proširivanje klasa	251
Skrivanje članova	252
Zamena vrednosti članova	253
Upotreba Visual Studioa 2017	254
Upotreba Visual Studioa 2017 ili Visual Studio Codea.....	254
Sprečavanje nasleđivanja i promene vrednosti.....	255
Polimorfizam	255
Eksplicitna konverzija unutar hijerarhije nasleđivanja	257
Implicitna konverzija	257
Eksplicitna konverzija	257
Obrada izuzetaka eksplicitne konverzije.....	258
Nasleđivanje i proširenje .NET tipova	259
Nasleđivanje iz klase Exception	259
Proširenje tipova kada se iz njih ne može nasleđivati	261
Upotreba statičnih metoda za ponovnu upotrebu funkcionalnosti	261
Upotreba proširenih metoda za ponovnu upotrebu funkcionalnosti.....	262
Vežbanje i istraživanje	263
Vežba 6.1 Testirajte svoje znanje	263
Vežba 5.2 Vežbajte kreiranje hijerarhije nasleđivanja	264
Vežba 6.3 Istražite teme.....	264
Rezime	265

DEO 2

POGLAVLJE 7

Razumevanje i pakovanje .NET Standard tipova	269
Razumevanje programskih sklopova i imenskih prostora.....	270
Biblioteke osnovne klase i CoreFX.....	270
Programski sklopovi, NuGet paketi i platforme	270
Imenski prostori	271
Razumevanje zavisnih programskih sklopova	271
Upotreba Visual Studioa 2017	272
Upotreba Visual Studio Codea	272
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	272

Povezivanje programskih sklopova i imenskih prostora	273
Pretraživanje programskih sklopova pomoću Visual Studioa 2017	273
Upotreba Visual Studioa 2017 ili Visual Studio Codea.....	276
Importovanje imenskog prostora	276
Povezivanje C# ključnih reči sa .NET tipovima	278
Deljenje koda između platformi pomoću .NET Standard 2.0 biblioteke klase	279
Kreiranje .NET Standard 2.0 biblioteke klase.....	280
Upotreba Visual Studioa 2017	280
Upotreba Visual Studio Codea	281
Razumevanje NuGet paketa	282
Razumevanje metapaketa	283
Razumevanje radnih okvira.....	285
Ispravljanje zavisnosti.....	287
Publikovanje aplikacija za primenu	287
Kreiranje konzolne aplikacije za publikovanje	288
Publikovanje pomoću Visual Studioa 2017 na Windows sistemu	289
Publikovanje pomoću Visual Studio Codea na macOS sistemu	292
Pakovanje biblioteka za NuGet distribuciju.....	294
Razumevanje dotnet komandi.....	294
Dodavanje reference za paket	296
Upotreba Visual Studio Codea	296
Upotreba Visual Studioa 2017	297
Pakovanje biblioteka za NuGet	298
Testiranje paketa.....	302
Upotreba Visual Studio Codea	303
Upotreba Visual Studioa 2017	303
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea	304
Prelazak sa .NET Frameworka na .NET Core	305
Da li možete da prenesete aplikaciju?	305
Da li treba da prenesete aplikaciju?	305
Razlike između .NET Frameworka i .NET Corea	306
Razumevanje .NET Portability Analyzera.....	306
Upotreba biblioteka koje nisu deo .NET Standarda	307
Vežbanje i istraživanje.....	308
Vežba 7.1 Testirajte svoje znanje:.....	308
Vežba 7.2 Istražite teme	309
Rezime	310

POGLAVLJE 8

Upotreba uobičajenih .NET Standard tipova	311
Upotreba brojeva	311
Upotreba velikih celih brojeva	312
Upotreba složenih brojeva	313
Upotreba teksta.....	314
Učitavanje dužine znakovnog niza	314
Učitavanje karaktera znakovnog niza.....	314
Razdvajanje znakovnog niza	315
Učitavanje dela znakovnog niza	315

Provera sadržaja znakovnog niza	315
Ostali članovi znakovnog niza	316
Efikasna izgradnja znakovnih nizova	317
Poklapanje šablona pomoću regularnih izraza	318
Sintaksa regularnog izraza.....	320
Primeri regularnih izraza.....	320
Upotreba kolekcija	321
Zajedničke funkcije za sve kolekcije.....	322
Razumevanje kolekcija.....	323
Liste	324
Rečnici	324
Stekovi	325
Redovi	325
Skupovi	325
Upotreba lista	326
Upotreba rečnika	327
Sortiranje kolekcija	327
Upotreba specijalizovanih kolekcija	328
Upotreba nepromenljivih kolekcija.....	328
Upotreba mrežnih resursa.....	329
Upotreba URI-ja, DNS-a i IP adresa	330
Pingovanje servera.....	331
Upotreba tipova i atributa.....	332
Verzije programskih sklopova	333
Čitanje metapodataka programskog sklopa	333
Kreiranje prilagođenih atributa	335
Izvršavanje više akcija pomoću refleksije	338
Internacionalizacija koda	338
Globalizacija aplikacije	339
Vežbanje i istraživanje	340
Vežba 8.1 Testirajte svoje znanje	341
Vežba 8.2 Vežbajte regularne izraze	341
Vežba 8.3 Vežbajte pisanje proširenih metoda.....	342
Vežba 8.4 Istražite teme.....	342
Rezime	343
POGLAVLJE 9	
Upotreba fajlova, tokova i serijalizacije	345
Upravljanje sistemom fajlova.....	345
Upotreba međuplatformskih okruženja i sistema fajlova.....	346
Upotreba Windowsa 10	347
Upotreba macOS-a	348
Upravljanje drajvovima.....	348
Upravljanje direktorijumima	350
Upravljanje fajlovima.....	353
Upravljanje putanjama	355
Učitvanje informacija o fajlu	356
Kontrolisanje fajlova	357

Čitanje i pisanje pomoću tokova	358
Pisanje u tekstualne i XML tokove	362
Pisanje u tekstualne tokove.....	362
Pisanje u XML tokove	364
Uklanjanje resursa fajla.....	365
Implementiranje uklanjanja pomoću iskaza try.....	365
Pojednostavljenje uklanjanja pomoću iskaza using.....	367
Kompresovanje tokova.....	368
Kodiranje teksta	369
Kodiranje znakovnih nizova kao nizova bajtova	370
Kodiranje i dekodiranje teksta u fajlovima	373
Serijalizacija grafikona objekta	374
Serijalizacija pomoću XML-a	374
Deserijalizacija pomoću XML-a.....	378
Prilagođavanje XML-a	378
Serijalizacija pomoću JSON-a	378
Serijalizacija pomoću drugih formata	380
Vežbanje i istraživanje.....	380
Vežba 9.1 Testirajte svoje znanje:.....	380
Vežba 9.2 Vežbajte serijalizaciju pomoću XML-a	381
Vežba 9.3 Istražite teme.....	382
Rezime	382

POGLAVLJE 10

Zaštita podataka i aplikacija.....	383
Razumevanje rečnika zaštite	383
Ključevi i veličine ključeva.....	384
Inicijalizacioni vektori i veličine bloka	385
Salt vrednost	385
Generisanje ključeva i inicijalizacionih vektora (IV-ova).	386
Enkripcija i dekripcija podataka	387
Simetrična enkripcija pomoću AES-a	388
Upotreba Visual Studioa 2017	389
Upotreba Visual Studio Codea	389
Kreiranje klase Protector.....	390
Heširanje podataka	393
Heširanje pomoću često upotrebljavanog algoritma SHA256.....	394
Potpisivanje podataka	397
Potpisivanje pomoću algoritama SHA256 i RSA.....	398
Testiranje potpisivanja i provere ispravnosti.....	400
Generisanje nasumičnih brojeva	401
Generisanje nasumičnih brojeva za igrice	402
Generisanje nasumičnih brojeva za kriptografiju	403
Testiranje generisanja nasumičnog ključa ili IV-a	404
Provera identiteta i autorizacija korisnika	405
Implementiranje provere identiteta i autorizacije.....	407
Testiranje provere identiteta i autorizacije.....	409
Zaštita funkcionalnosti aplikacije.....	411

Vežbanje i istraživanje.....	412
Vežba 10.1 Testirajte svoje znanje	412
Vežba 10.2 Vežbajte zaštitu podataka pomoću enkripcije i heširanja	412
Vežba 10.3 Vežbajte zaštitu podataka pomoću dekripcije	413
Vežba 10.4 Istražite teme:	413
Rezime	413

POGLAVLJE 11

Upotreba baza podataka pomoću Entity Framework Corea 415

Razumevanje modernih baza podataka	415
Upotreba primera relacione baze podataka	416
Upotreba Microsoft SQL Servera	417
Povezivanje na SQL Server.....	418
Kreiranje Northwind primera baze podataka za SQL Server	418
Upravljanje Northwind primerom baze podataka pomoću Server Explorera	420
Upotreba SQLitea.....	423
Kreiranje Northwind primera baze podataka za SQLite.....	424
Upravljanje Northwind primerom baze podataka pomoću SQLiteStudioa	424
Podešavanje Entity Framework Corea	428
Biranje provajdera EF Core podataka	429
Povezivanje sa bazom podataka	430
Upotreba Visual Studioa 2017	431
Upotreba Visual Studio Codea	432
Definisanje modela Entity Framework Corea.....	433
EF Core konvencije	433
EF Core atributi anotacije.....	434
EF Core Fluent API	435
Izgradnja EF Core modela	435
Definisanje klase entiteta Category.....	436
Definisanje klase entiteta Product	438
Definisanje kontekstne klase Northwind baze podataka	439
Slanje upita za EF Core model.....	441
Evidentiranje EF Corea	443
Poklapanje obrazaca pomoću Likea	448
Definisanje globalnih filtera.....	449
Obrasci učitavanja u EF Coreu.....	450
Poželjno i odloženo učitavanje	450
Eksplicitno učitavanje.....	452
Manipulisanje podacima pomoću EF Corea	454
Ubacivanje entiteta	454
Ažuriranje entiteta.....	456
Brisanje entiteta.....	457
Skladištenje konteksta baze podataka.....	458
Transakcije	458
Definisanje eksplicitne transakcije	460
Vežbanje i istraživanje.....	461
Vežba 11.1 Testirajte svoje znanje	461

Vežba 11.2 Vežbajte eksportovanje podataka pomoću različitih formata serijalizacije	461
Vežba 11.3 Istražite EF Core dokumentaciju	462
Rezime	462

POGLAVLJE 12

Slanje upita i manipulisanje podacima pomoću LINQ-a	463
Pisanje LINQ upita	464
Producenje sekvenci pomoću klase Enumerable	464
Filtriranje objekata pomoću metoda Where	466
Upotreba imenovanog metoda	469
Pojednostavljenje koda uklanjanjem eksplisitnog instanciranja delegata	470
Upotreba lambda izraza.....	471
Sortiranje entiteta.....	472
Sortiranje po jednom svojstvu pomoću metoda OrderBy	472
Sortiranje po sledećem svojstvu pomoću metoda ThenBy.....	472
Filtriranje po tipu.....	473
Upotreba skupova.....	475
Upotreba LINQ-a u EF Coreu	477
Projektovanje entiteta pomoću metoda Select	477
Izgradnja EF Core modela.....	478
Spajanje i grupisanje	482
Izračunavanje zbirnih vrednosti sekvence.....	484
„Zaslađivanje“ sintakse pomoću sintaksnog „slatkiša“	485
Upotreba višestrukih programskih niti pomoću Parallel LINQ-a	486
Kreiranje sopstvenih LINQ proširenih metoda.....	491
Upotreba LINQ to XML-a.....	495
Generisanje XML-a pomoću LINQ to XML-a.....	495
Čitanje XML-a pomoću LINQ to XML-a	496
Vežbanje i istraživanje.....	497
Vežba 12.1 Testirajte svoje znanje	497
Vežba 12.2 Vežbajte slanje upita pomoću LINQ-a	497
Vežba 12.3 Istražite teme	498
Rezime	498

POGLAVLJE 13

Poboljšanje performanse i skalabilnosti višeprogramske radom	499
Praćenje performanse i upotrebe resursa	499
Procena efikasnosti tipova.....	500
Praćenje performanse i upotrebe memorije.....	501
Upotreba Visual Studioa 2017	501
Upotreba Visual Studio Codea	501
Kreiranje klase Recorder	502
Merenje efikasnosti obrade znakovnih nizova	505
Razumevanje procesa, programskih niti i zadataka.....	506
Asinhrono pokretanje zadataka	508
Sinhrono pokretanje više akcija.....	508

Asinhrono pokretanje više akcija pomoću zadataka	510
Čekanje zadatka	512
Nastavak izvršenja drugog zadatka.....	513
Ugnežđeni zadaci i zadaci „potomci“	514
Sinhronizovanje pristupa deljenim resursima	516
Pristupanje resursu iz više programskih niti	517
Primena obostrane ekskluzivne blokade na resurs	519
Razumevanje iskaza lock.....	520
Učinite da operacije budu atomske	521
Primena drugih tipova sinhronizacije	523
Razumevanje ključnih reči <code>async</code> i <code>await</code>	523
Poboljšanje prilagođenosti za konzolne aplikacije.....	524
Poboljšanje prilagođenosti za GUI aplikacije.....	525
Poboljšanje skalabilnosti za veb aplikacije i veb servise.....	526
Uobičajeni tipovi koji podržavaju više programski rad.....	526
Ključna reč <code>await</code> u blokovima <code>catch</code>	527
Vežbanje i istraživanje.....	527
Vežba 13.1 Testirajte svoje znanje	527
Vežba 13.2 Istražite teme	528
Rezime	528

DEO 3**POGLAVLJE 14**

Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core Razor Pagesa	533
Razumevanje veb razvoja.....	533
Razumevanje HTTP-a.....	533
Veb razvoj na strani klijenta	537
Razumevanje ASP.NET Corea	538
Klasičan ASP.NET, nasuprot modernog ASP.NET Corea.....	539
Kreiranje ASP.NET Core projekta pomoću Visual Studioa 2017.....	540
Kreiranje ASP.NET Core projekta pomoću Visual Studio Codea	541
Pregled šablona ASP.NET Core Empty projekta.....	542
Testiranje praznog veb sajta	544
Omogućavanje statičnih fajlova.....	545
Omogućavanje standardnih fajlova.....	549
Istraživanje Razor Pagesa.....	549
Omogućavanje Razor Pagesa.....	550
Definisanje Razor Pagesa	550
Upotreba deljenih rasporeda elemenata pomoću Razor Pagesa	551
Podešavanje deljenih rasporeda elemenata.....	552
Definisanje deljenog rasporeda.....	552
Upotreba fajlova sa pozadinskim kodom pomoću Razor Pagesa	555
Upotreba Entity Framework Corea pomoću ASP.NET Corea.....	557
Kreiranje Entity modela za Northwind	557
Kreiranje biblioteke klase za klase entiteta Northwind	558
Definisanje klase entiteta	559

Kreiranje biblioteke klase za kontekst Northwind baze podataka	563
Definisanje klase konteksta baze podataka.....	564
Kreiranje Northwind baze podataka u veb sajtu	567
Konfigurisanje Entity Framework Corea kao servisa	567
Manipulisiranje podacima.....	569
Vežbanje i istraživanje.....	572
Vežba 14.1 Vežbajte izgradnju veb sajta vođenog podacima.....	572
Vežba 14.2 Istražite teme	573
Rezime	573

POGLAVLJE 15

Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core MVC-a..... 575

Podešavanje ASP.NET Core MVC veb sajta.....	575
Kreiranje ASP.NET Core MVC veb sajta.....	576
Upotreba Visual Studioa 2017	576
Upotreba Visual Studio Codea	577
Pregled ASP.NET Core MVC obrasca projektovanja	580
Izvršavanje prenosa baze podataka.....	582
Upotreba Visual Studioa 2017	582
Upotreba Visual Studio Codea	583
Testiranje ASP.NET MVC veb sajta	584
Pregled provere identiteta pomoću sistema ASP.NET Identity	587
Razumevanje ASP.NET Core MVC veb sajta	588
Pokretanje ASP.NET Corea.....	588
Razumevanje standardnog usmeravanja	590
Razumevanje ASP.NET Core MVC kontrolera.....	591
Razumevanje ASP.NET Core MVC modela	592
Konfigurisanje modela podataka EF Core entiteta	592
Kreiranje modela prikaza za zahteve.....	593
Preuzimanje modela u kontroler.....	593
Razumevanje ASP.NET Core MVC prikaza.....	594
Renderovanje prikaza Home kontrolera.....	595
Deljenje rasporeda između prikaza	596
Definisanje prilagođenih stilova	598
Definisanje tipiziranog prikaza.....	598
Prosleđivanje parametara pomoću vrednosti usmeravanja	603
Vežbanje i istraživanje.....	608
Vežba 15.1 Vežbajte poboljšanje skalabilnosti razumevanjem i implementiranjem asinhronih metoda akcije	608
Vežba 15.2 Istražite teme	609
Rezime	609

POGLAVLJE 16

Izgradnja veb servisa i aplikacija pomoću ASP.NET Corea 611

Izgradnja veb servisa pomoću ASP.NET Core Web API-ja.....	612
Razumevanje ASP.NET Core kontrolera	612
Kreiranje ASP.NET Core Web API projekta	612

Upotreba Visual Studioa 2017	612
Upotreba Visual Studio Codea	613
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	613
Kreiranje veb servisa za Northwind bazu podataka	617
Upotreba Visual Studioa 2017	617
Upotreba Visual Studio Codea	618
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	618
Kreiranje skladišta podataka za entitete.....	618
Konfigurisanje i registracija skladišta klijenta	622
Kreiranje Web API kontrolera.....	622
Dokumentovanje i testiranje veb servisa pomoću Swaggera.....	625
Testiranje GET zahteva pomoću bilo kog pretraživača	626
Testiranje POST, PUT i DELETE zahteva pomoću Swaggera.....	627
Instaliranje Swagger paketa.....	628
Upotreba Visual Studioa 2017	628
Upotreba Visual Studio Codea	628
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	629
Testiranje GET zahteva pomoću Swagger UI-ja.....	630
Izgradnja SPA-ova pomoću Angulara	636
Razumevanje Angular projektnog obrasca	636
Upotreba Visual Studioa 2017	636
Upotreba Visual Studio Codea	636
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	637
Pozivanje servisa NorthwindService	642
Upotreba Visual Studioa 2017	642
Upotreba Visual Studio Codea	642
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	643
Modifikovanje komponente home za pozivanje servisa NorthwindService.....	644
Testiranje Angular komponente koja poziva servis	645
Upotreba Visual Studioa 2017	645
Upotreba Visual Studio Codea	646
Upotreba Visual Studioa 2017 i Visual Studio Codea.....	646
Upotreba drugih projektnih obrazaca	647
Instaliranje dodatnih paketa obrazaca.....	648
Vežbanje i istraživanje.....	649
Vežba 16.1 Vežbijte upotrebu Reacta i Reduxa	649
Vežba 16.2 Istražite teme	649
Rezime	649
POGLAVLJE 17	
Izgradnja Windows aplikacija pomoću XAML-a i Fluent Designa.....	651
Razumevanje moderne Windows platforme.....	652
Razumevanje tehnologije Universal Windows Platform	652
Razumevanje Fluent Design Systema	652
Popunjavanje elemenata korisničkog interfejsa pomoću akrilnih četkica.....	653

Povezivanje elemenata korisničkog interfejsa pomoću animacija	653
Parallax views i Reveal lighting	653
Razumevanje XAML Standarda 1.0.....	654
Pojednostavljenje koda pomoću XAML-a	654
Biranje uobičajenih kontrola.....	655
Kreiranje moderne Windows aplikacije.....	655
Uključivanje razvojnog režima.....	656
Kreiranje UWP projekta.....	656
Istraživanje uobičajenih kontrola i akrilnih četkica.....	663
Istraživanje funkcije Reveal	664
Instaliranje više kontrola	667
Upotreba resursa i obrazaca	670
Deljenje resursa	670
Zamena obrasca kontrole	672
Povezivanje podataka.....	674
Povezivanje sa elementima.....	674
Vezivanje za izvore podataka	675
Modifikovanje projekta NorthwindService.....	675
Kreiranje Northwind aplikacije	678
Izgradnja aplikacija pomoću Windows Template Studioa	687
Instaliranje Windows Template Studioa.....	688
Selektovanje tipova projekta, radnih okvira, stranica i funkcija.....	688
Preusmeravanje projekta	691
Prilagođavanje nekih prikaza	692
Testiranje funkcionalnosti aplikacije.....	694
Vežbanje i istraživanje.....	695
Vežba 17.1 Istražite teme	696
Rezime	696

POGLAVLJE 18

Izgradnja aplikacija za mobilne uređaje pomoću XAML-a i Xamarin.Formsa	697
Razumevanje Xamarina i Xamarin.Formsa	698
Kako Xamarin.Forms proširuje Xamarin	698
Mobilni prvo, cloud prvo.....	698
Izgradnja aplikacije za mobilne uređaje pomoću Xamarin.Formsa	699
Dodavanje Android SDK-ova.....	700
Kreiranje Xamarin.Forms rešenja	701
Kreiranje modela	704
Kreiranje interfejsa za pozivanje telefonskih brojeva	708
Implementiranje telefonskog brojčanika za iOS.....	709
Implementiranje telefonskog brojčanika za Android	710
Kreiranje prikaza za listu klijenata i za detalje o klijentima.....	712
Kreiranje prikaza za listu klijenata	712
Kreiranje prikaza za detalje o klijentu	715
Testirajte aplikaciju za mobilni uređaj pomoću iOS-a	718
Dodavanje NuGet paketa za pozivanje REST servisa	723
Preuzimanje klijenata iz servisa	724

Vežbanje i istraživanje.....	726
Vežba 18.1 Istražite teme	727
Rezime (na kraju poglavlja).....	727
DODATAK A	
Odgovori na pitanja u odeljcima „Testirajte svoje znanje“	731
Poglavlje 1, „Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!“	731
Poglavlje 2, „Govoriti C# jezikom“	732
Poglavlje 3, „Kontrolisanje toka i konvertovanje tipova“	733
Poglavlje 4, „Pisanje, ispravljanje grešaka i testiranje funkcija“	735
Poglavlje 5, „Izgradnja tipova pomoću objektno-orientisanog programiranja“	736
Poglavlje 6, „Implementiranje interfejsa i nasleđivanje klasa“	738
Poglavlje 7, „Razumevanje i pakovanje .NET Standard tipova“	739
Poglavlje 8, „Upotreba uobičajenih .NET tipova“	740
Poglavlje 9, „Upotreba fajlova, tokova i serijalizacije“	742
Poglavlje 10, „Zaštita podataka i aplikacija“.....	743
Poglavlje 11, „Upotreba baza podataka pomoću Entity Framework Corea“	744
Poglavlje 12, „Slanje upita i manipulisanje podacima pomoću LINQ-a“	746
Poglavlje 13, „Poboljšanje performanse i skalabilnosti višeprogramskim radom“	747
DODATAK B	
Istraživanje poboljšanja jezika C# 7.2 i 7.3.....	749
Omogućavanje malih verzija C# 7	750
Podešavanje projekta za istraživanje poboljšanja u verziji C# 7.2	752
Kontrolisanje pristupa članovima tipa pomoću modifikatora	754
Podešavanje biblioteke .NET Standard klase za istraživanje modifikatora pristupa	754
Prosleđivanje parametara u metode	757
Optimizovanje performanse pomoću tipova vrednosti	757
INDEKS	759

UVOD

Postoji mnoštvo knjiga za C# (neke od njih imaju i više od 1.000 strana), koje su autori „predodredili“ da budu sveobuhvatne reference za C# programski jezik i .NET Framework.

Ova knjiga je drugačija – ona je koncizna, jednostavna za čitanje i ima praktične vodiče. Napisao sam je u nameri da bude najbolji vodič, korak-po-korak, za modernu međuplatformsku C# i .NET praksu.

Istačiću sve interesantne delove C#-a da biste mogli da impresionirate svoje kolege i zaposlene i brzo postanete produktivni. Da vam ne bih dosadivao i polako objašnjavao sve sitnice, prepostavljam da, ako je neki od termina koje koristim za vas nov, znate kako da ga potražite odgovor korišćenjem Googlea.

Na kraju svakog poglavlja postoji odeljak „Vežbanje i istraživanje“, koji sadrži praktične vežbe i u kojem možete detaljnije sami da istražite temu, uz moju malu pomoć, tako što će vas usmeriti u odgovarajućem smeru.

Možete da preuzmete rešenja za vežbe iz sledećeg GitHub skladišta. Obezbediće vam i instrukcije kako da to uradite, koristeći Visual Studio 2017 i Visual Studio Code, na kraju Poglavlja 1, „Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!“.

<https://github.com/markjprice/cs7dotnetcore2>.

ŠTA OBUVATA OVA KNJIGA?

Poglavlje 1, „Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!“, posvećeno je podešavanju razvojnog okruženja i upotrebi različitih alata za kreiranje najjednostavnijih mogućih aplikacija pomoću C#-a. Naučićete kako da napišete i kompajlirate kod, koristeći Visual Studio 2017 na Windows sistemu, Visual Studio Code na Mac OS X, Linux i Windows sistemu ili Visual Studio for Mac na Mac OS X sistemu. Takođe ćete naučiti više o.NET tehnologijama .NET Framework, .NET Core, .NET Standard i .NET Native.

Deo 1 – C# 7.1

U Poglavlju 2, „*Gоворити C# језиком*“, биће рећи о граматици и рећнику који ћете користити сваког дана за писање извornog koda za vaše aplikacije. Konkretno, naučите како да декларишете i upotrebite različite vrste promenljivih.

Poglavlje 3, „*Kонтролисање тока и конвертовање типова*“, посвећено је писању koda koji donosi odluke, ponavlja blokove iskaza i konvertuje tipove i писању koda за obradu grešaka kada se one dese. Такође ћете naučiti која су најбоља места на којима можете затраžiti помоћ.

Poglavlje 4, „*Писање, исправљање грешака и тестирање функција*“, посвећено је праћењу принципа Ne Ponavljaj Se (Don't repeat yourself – DRY) писањем поново употребљивих функција, а naučите како да алатке за исправљање грешака употребите за праћење и уклањање програмских грешака, контролисање koda dok se izvršava da biste дигностиковали проблеме i strogo тестирање koda da biste уклонили programske грешке i obezbedili stabilnost i pouzданост pre nego što je kod применjen u proizvodnji.

U Poglavlju 5, „*Креирање сопствених типова помоћу објектно-оријентисаног програмирања*“, тема су разлиčite kategorije чланова које tipovi mogu imati, укључујуći polja за чување података i методе за izvršavanje akcija. Upotrebićete OOP концепте, као što su agregација i kapsулiranje. Naučите i које су функције C# 7 језика, као što je подршка за sintaksu torke i izlazne promenljive, i функције C# 7.1 језика, као što su standardni literalni i izvedeni називи торке. U Poglavlju 6, „*Иплементирање интерфејса и наследивање класа*“, основна тема је испоруčивање нових tipova iz постојећих помоћу објектно-оријентисаног програмирања (OOP). Naučите како да definišete операторе i C# 7 локалне функције, проследивања i догађаје, да имплементирате интерфејсе o основним i изведенim klasama, да promenite вредност члана tipa, да употребите полиморфизам, да kreirate методе екстензије i да se postavite između klasa u hijerarhiji наследивања.

Deo 2 - .NET Core 2.0 i .NET Standard 2.0

U Poglavlju 7, „*Разумевање i паковање .NET Standard типова*“, представљени су .NET Core 2.0 tipovi koji su deo .NET Standarda 2.0 i načini na који су они povezani sa C# језиком. Naučите како да примените i пакujete sopstvene aplikacije i biblioteke.

Poglavlje 8, „*Употреба уobičajenih .NET Standard типова*“, посвећено је .NET Standard tipovima koji omogућавају kodu да izvrši uobičajene praktичне zadatke, као što su manipulisanje brojevima i tekstrom, складиштење ставки u kolekcijama i implementiranje internacionalizације.

U Poglavlju 9, „*Употреба fajlova, низова i серијализације*“, биће рећи о interakciji fajl sistema, чitanju i писању u fajlove i tokove, шифрирању текста i серијализацији.

U Poglavlju 10, „*Заштита података i aplikacija*“, saznaćete kako se podaci štite помоћу енкрипције od pregleda zlonamernih korisnika, a помоћу heširanja i označавања од манипулисања i оштећења. Такође ћете уčiti o провери идентитета i авторизацији за заштиту aplikacije od neautorizovane upotrebe.

Poglavlje 11, „*Upotreba baza podataka pomoću Entity Framework Core-a*“, posvećeno je čitanju i pisaju u baze podataka, kao što su Microsoft SQL Server i SQLite, uz korišćenje objektno-relacione tehnologije mapiranja pod nazivom Entity Framework Core.

U Poglavlju 12, „*Slanje upita i manipulisanje podacima pomoću LINQ-a*“, tema su Language Integrated Queries (LINQ) – ekstenzije jezika koje dodaju mogućnost upotrebe sekvenci stavki, filtriranja, sortiranja i projektovanja u različite ispisne.

U Poglavlju 13, „*Poboljšanje performanse i skalabilnosti koristeći više programske radnje*“, saznaćete kako se obezbeđuje istovremeno izvršenje više akcija radi poboljšanja performanse, skalabilnosti i produktivnosti korisnika. Učićete o C# 7.1 funkciji async Main i o načinu kako se upotrebljavaju tipovi u imenskom prostoru System.Diagnostics za kontrolisanje koda i merenje performansi i efikasnosti.

Deo 3 – Modeli aplikacije

Poglavlje 14, „*Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core Razor Pages-a*“, posvećeno je učenju osnova izgradnje veb sajtova pomoću moderne HTTP arhitekture na strani servera upotrebom ASP.NET Core-a. Učićete o novoj funkciji ASP.NET Core-a, koja je poznata kao Razor Pages i koja pojednostavljuje kreiranje veb stranica za male veb sajtove.

U Poglavlju 15, „*Kreiranje veb sajtova pomoću ASP.NET Core MVC-a*“, biće reči o izgradnji velikih, složenih veb sajtova na način koji je lako testirati i upravljati u tipovima programera, upotrebom ASP.NET Core-a. Učićete o početnoj konfiguraciji, proveri identiteta, rutama, modelima, prikazima i kontrolerima u ASP.NET Core MVC-u.

U Poglavlju 16, „*Kreiranje veb servisa i aplikacija pomoću ASP.NET Core-a*“, opisana je izgradnja veb aplikacija pomoću kombinacije modernih čeonih tehnologija, kao što su Angular i React, i pozadinskog veb servisa REST arhitekture pomoću ASP.NET Core Web API-ja.

Poglavlje 17, „*Izgradnja Windows aplikacija pomoću XAML-a i Fluent Design-a*“, posvećeno je osnovama XAML-a koji možete da upotrebite za definisanje korisničkog interfejsa za grafičke aplikacije za Universal Windows Platform (UWP) i primenite principe i funkcije Fluent Design-a. Ova aplikacija zatim može da se pokrene na bilo kom uređaju koji pokreće Windows 10, Xbox One i čak i na Mixed Reality uređajima kao što je HoloLens.

U Poglavlju 18, „*Izgradnja aplikacija za mobilne uređaje pomoću XAML-a i Xamarin.Forms-a*“, opisan je prenos C# jezika na mobilne uređaje izgradnjom međuplatformske aplikacije za iOS i Android. Aplikacije za mobilne uređaje na strani klijenta će biti kreirane pomoću Visual Studioa za Mac i pomoću XAML-a i Xamarin.Forms-a.

Dodatak „Odgovori za testiranje znanja“ sadrži odgovore na pitanja postavljena na kraju svakog poglavlja.

ŠTA VAM JE POTREBNO ZA OVU KNJIGU?

C# možete da koristite na mnogim platformama, uključujući Windows, Mac OS X i mnoge distribucije Linuxa. Za najbolje iskustvo u programiranju, i da bi kod bio dostupan na većini platformi, preporučujem da naučite osnove svih članova porodice Visual Studio: Visual Studio 2017, Visual Studio Code i Visual Studio for Mac.

Moja preporuka za kombinaciju operativnog sistema i razvojne alatke je sledeća:

- Visual Studio 2017 za Windows 10
- Visual Studio for Mac za Mac OS X
- Visual Studio Code za Windows 10 ili Mac OS X

Najbolja verzija Windowsa koju možete da upotrebite je Microsoft Windows 10 zato što vam je ova verzija potrebna da biste kreirali Universal Windows Platform aplikacije u Poglavlju 17, Izgradnja Windows aplikacija pomoću XAML-a i Fluent Designa. Starije verzije Windowsa, kao što je 7 ili 8.1, će biti dovoljne za sva ostala poglavila.

Najbolja verzija Mac OS X-a koju možete da upotrebite je Sierra ili High Sierra jer će vam biti potreban Mac OS X za kreiranje iOS mobilne aplikacije u Poglavlju 18, Izgradnja aplikacija za mobilne uređaje pomoću XAML-a i Xamarin.Formsa. iako možete da upotrebite Visual Studio 2017 na Windows sistemu za pisanje koda za iOS i Android mobilne aplikacije, potrebno je da imate macOS i Xcode da biste ih kompajlirali.

ZA KOGA JE OVA KNJIGA?

Ako ste čuli da je C# popularan programski jezik za osnovnu namenu koji se koristi za kreiranje svakog tipa softvera, od veb aplikacija i servisa do poslovnih aplikacija i igara, onda je ova knjiga za vas.

Ako ste čuli da u programskom jeziku C# možete da kreirate softver koji se pokreće na različitim uređajima, od desktopa do servera, od mobilnih uređaja do sistema za igrice kao što je Xbox One, onda je ova knjiga za vas.

Ako ste čuli da je .NET Core Microsoftova međuplatformska alatka .NET budućnosti, optimizovana za veb razvoj na strani servera u oblaku, i za Augmented Reality (AR) ili Virtual Reality (VR) uređaje kao što je HoloLens, onda je ova knjiga za vas.

Ako ste čuli da Microsoft ima popularnu međuplatformsku razvojnu alatku pod nazivom Visual Studio Code, koja kreira ove međuplatformske aplikacije, i zainteresovani ste za nju, onda je ova knjiga za vas.

KONVENCIJE

U ovoj knjizi pronaći ćete više različitih stilova za tekst koje sam upotrebio za različite vrste informacija. Evo nekih primera ovih stilova i objašnjenja njihovog značenja.

Reči koda u tekstu, nazivi tabela baze podataka, nazivi direktorijuma, nazivi fajlova, ekstenzije fajla, nazivi putanja, kratki URL-ovi, korisnički unos i Twitter statusi su prikazani na sledeći način: „Direktorijumi Controllers, Models i Views sadrže ASP.NET Core klase i .cshtml fajlove za izvršenje na serveru“.

Blok koda je postavljen na sledeći način:

```
// storing items at index positions
names[0] = "Kate";
names[1] = "Jack";
names[2] = "Rebecca";
names[3] = "Tom";
```

Kada želimo da privučemo vašu pažnju na određeni deo bloka koda, relevantne linije ili stavke će biti ispisane podebljanim slovima:

```
// storing items at index positions
names[0] = "Kate";
names[1] = "Jack";
names[2] = "Rebecca";
names[3] = "Tom";
```

UVOD

Svi unosi ili ispisi komandne linije napisani su na sledeći način:

dotnet new console

Novi termini i važne reči su napisane podebljanim slovima. Reči koje vidite na ekranu, na primer, u menijima ili okvirima za dijalog, prikazaće se u tekstu na sledeći način: „Kliknite na dugme Next da biste se prebacili na sledeći ekran.“

Upozorenja ili važne napomene će biti prikazivani u ovakovom okviru.

Dobra praksa

Preporuke kako da programirate kao stručnjak prikazne su ovako.

KORISNIČKA PODRŠKA

Sada, kada ste vlasnik ove knjige, mi imamo mnogo toga da vam ponudimo da bismo vam pomogli da dobijete maksimum iz svoje narudžbe.

PREUZIMANJE PRIMERA KODA

Možete da preuzmete fajlove sa primerima koda za ovu knjigu sa našeg sajta na adresi :

<https://goo.gl/q4e6qE>

ŠTAMPARSKE GREŠKE

Iako smo preduzeli sve mere da bismo obezbedili tačnost sadržaja, greške se dešavaju. Ako pronađete grešku u nekoj od naših knjiga – možda grešku u tekstu ili u kodu – bili bismo zahvalni ako biste nam to prijavili. Na taj način možete da pošteditate čitaocu od frustracije i nama da pomognete da poboljšamo naredne verzije ove knjige. Ako pronađete neku štamparsku grešku, molimo vas da nas obavestite tako što ćete posetiti stranicu knjige:

<https://goo.gl/r2CRVU>

Na dnu stranice, kliknite:

Ostavite komentar

I unesite grešku koju ste pronašli.

Kada je greška verifikovana, vaša prijava će biti prihvaćena i greška će biti na veb stranici knjige.

PIRATERIJA

Piraterija autorskog materijala na internetu je aktuelan problem na svim medijima. U Packtu, mi zaštitu autorskih prava i licenci shvatamo veoma ozbiljno. Ako pronađete ilegalnu kopiju naših knjiga, u bilo kojoj formi, na internetu, molimo vas da nas o tome obavestite i pošaljete nam adresu lokacije ili naziv web sajta da bismo mogli da podnesemo tužbu.

Molimo vas, kontaktirajte nas na adresi informatori@kombib.rs i pošaljite nam link ka sumnjivom materijalu.

Zahvalni smo vam na pomoći u zaštiti naših autora i mogućnosti da vam pružimo vredan sadržaj.

PRIJAVLJIVANJE NA MEJLING LISTU

Ukoliko već niste na našoj listi, posetite veb stranu: <https://goo.gl/2GQxcS>

Zašto da budete na listi?

Redovno ćete dobijati informatore o knjiga koje su u pripremi, a na koje možete da se pretplatite. Knjige u pretplati su 40% jeftinije od knjiga koje su izašle iz štampe.

Ukoliko ste naš registrovan kupac i na mejling listi, jednom godišnje možete da kupite bilo koju našu knjigu sa 50% popusta na dan kada vam je rođendan.

Knjige sa specijalnim popustom mogu da kupuju samo kupci koji su na mejling listi.

Prijavljanje na mejling listu

Potrebno je da popunite samo tri podatka:

- imejl adresu
- ime
- prezime

1

Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!

Ovo poglavlje je posvećeno podešavanju razvojnog okruženja, razumevanju sličnosti i razlika između .NET Corea, .NET Frameworka, .NET Standarda i .NET Nativea i upotrebi različitih alatki za kreiranje najjednostavnijih mogućih aplikacija pomoću C# jezika i .NET Corea.

Vecina korisnika uči o komplikovanim temama imitacijom i ponavljanjem, umesto čitanjem detaljnih teoretskih objašnjenja. Dakle, neću objašnjavati svaku ključnu reč i svaki korak. Cilj je da vas naučim da napišete kod, da izgradite aplikaciju i da je pokrenete. Još ne treba da znate detalje kako sve to funkcioniše.

Samuel Johnson, autor knjige „English dictionary“ iz 1755. godine, napisao je: „Verovalno sam napravio nekoliko kardinalnih grešaka i napisao nekoliko apsurdnih izraza, od kojih ni jedan posao ovakvog opsega nije pošteđen“. Preuzimam potpunu odgovornost za greške i nadam se da ćece ceniti moj trud uložen u pisanje knjige o .NET Coreu i njegovim alatkama komandne linije tokom njegovog „rađanja“ u toku 2016. i 2017. godine.

Ovo poglavlje obuhvata sledeće teme:

- podešavanje razvojnog okruženja
- razumevanje .NET-a
- pisanje i kompajliranje koda pomoću .NET Core CLI alatke
- pisanje i kompajliranje koda pomoću Visual Studio 2017 alatke
- pisanje i kompajliranje koda pomoću Visual Studio Codea
- pisanje i kompajliranje koda pomoću Visual Studio for Mac alatke
- upravljanje izvornim kodom pomoću GitHuba

PODEŠAVANJE RAZVOJNOG OKRUŽENJA

Pre nego što započnete da programirate, potrebno je da izaberete Intgrated Development Environment (IDE), koji uključuje editor koda za C#. „Microsoft“ ima familiju IDE-ova:

- Visual Studio 2017
- Visual Studio for Mac
- Visual Studio Code

Najstariji i potpuno opremljeni IDE koji možete da izaberete je **Microsoft Visual Studio 2017**, ali se on pokreće samo na Windows operativnom sistemu.

Najsavremeniji i najjednostavniji IDE koji možete da izaberete i jedini iz „Microsofta“ koji je međuplatformski, je **Microsoft Visual Studio Code** - on se pokreće na svim operativnim sistemima, uključujući Windows, macOS i mnoge distribucije Linuxa, kao što su **Red Hat Enterprise Linux (RHEL)** i Ubuntu.

Kao pomoć u odluci da li je Visual Studio Code odgovarajući za vas, preporučujem da pogledate video Beginner's Guide to VS Code: Up and Running in Ten Minutes: <https://channel9.msdn.com/Blogs/raw-tech/Beginners-Guide-to-VS-Code>

IDE koji je najusklađeniji i koji možete da izaberete za razvoj aplikacija za mobilne uređaje je **Visual Studio for Mac**. Da biste kreirali aplikaciju za iOS (iPhone i iPad), tvOS, macOS i watchOS, treba da imate macOS i Xcode. Iako možete da upotrebite Visual Studio 2017 sa njegovim Xamarin ekstenzijama za *pisanje* međuplatformske aplikacije za mobilne uređaje, i dalje su vam potrebni macOS i Xcode da biste *kompajlirali* aplikaciju.

U sledećoj tabeli prikazano je koji IDE i operativni sistemi mogu ili moraju da budu upotrebljeni za svako od poglavila ove knjige:

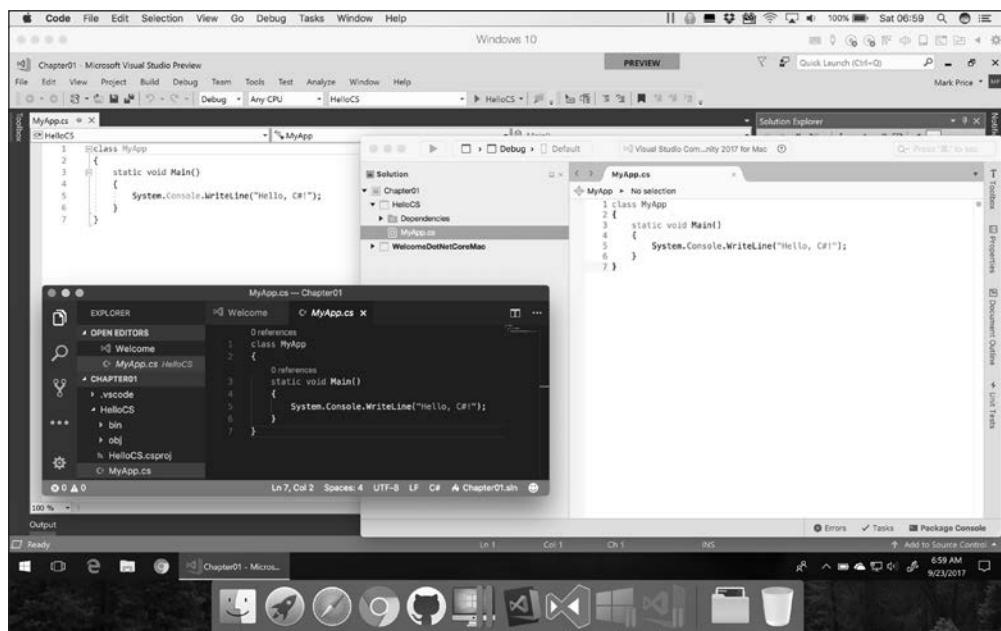
POGLAVLJA	IDE	OPERATIVNI SISTEMI
Poglavlja od 1 do 16	Visual Studio 2017	Windows 7 SP1 ili noviji
Poglavlja od 1 do 16	Visual Studio Code	Windows, macOS, Linux
Poglavlja od 1 do 16	Visual Studio for Mac	macOS
Poglavlje 17	Visual Studio 2017	Windows 10
Poglavlje 18	Visual Studio for Mac	macOS

Dobra praksa

Ako imate mogućnosti, preporučujem da izradite sve vežbe kodiranja pomoću IDE-a Visual Studio 2017 na Windowsu, Visual Studio Codea na macOS-u, Linuxu ili Windowsu i Visual Studio for Mac. Biće veoma korisno da isprobate C# i .NET Core na različitim operativnim sistemima i različitim razvojnim alatkama.

Za pisanje trećeg izdanja ove knjige ja sam upotrebio sledeći softver (što je prikazano i na sledećoj slici):

- Visual Studio 2017 na sistemu Windows 10 u virtuelnoj mašini
- Visual Studio for Mac na macOS sistemu
- Visual Studio Code na macOS sistemu
- Visual Studio Code na RHEL sistemu (nije prikazano na slici)

Upotreba alternativnih C# IDE-ova

Postoje i alternativni IDE-ovi za C# - na primer, MonoDevelop i JetBrains Rider. Možete da instalirate bilo koji od ova dva IDE-a praćenjem sledećih URL-ova:

- Za MonoDevelop IDE posetite stranicu <http://www.monodevelop.com/>.
- Za JetBrains Rider posetite stranicu <https://www.jetbrains.com/rider/>.

Cloud9 je IDE zasnovan na veb pretraživaču, pa je usklađeniji za sve platforme od ostalih IDE-ova. Ovaj IDE je sve popularniji. Evo i linka: <https://c9.io/web/sign-up/free>.

Primena međuplatformskog razvoja

Vaš izbor IDE-a i operativnog sistema za razvoj neće ograničiti primenu koda. .NET Core 2.0 podržava sledeće platforme za primenu:

- Windows 7 SP1 ili noviji
- Windows Server 2008 R2 SP1 ili noviji
- Windows IoT 10 ili noviji
- macOS Sierra (version 10.12) ili noviji
- RHEL 7.3 ili noviji
- Ubuntu 14.04 ili noviji
- Fedora 25 ili noviji
- Debian 8.7 ili noviji
- openSUSE 42.2 ili noviji
- Tizen 4 ili noviji

Linux operativni sistemi su popularne platforme za hostovanje servera, jer su relativno mali i mnogo isplativiji, u poređenju sa platformama, kao što su Windows i macOS.

U sledećem odeljku ćete instalirati Microsoft Visual Studio 2017 za Windows. Ako želite radije da upotrebite Microsoft Visual Studio Code, pređite na odeljak „Instaliranje Microsoft Visual Studio Codea za Windows, macOS ili Linux“. Ako želite da upotrebite Microsoft Visual Studio for Mac, pređite na odeljak „Instaliranje Microsoft Visual Studioa for Mac“.

Instaliranje IDE-a Microsoft Visual Studio 2017

Možete da upotrebite Windows 7 SP1 ili noviji da biste uradili vežbe iz većine poglavlja ove knjige, ali ćete steći mnogo bolje iskustvo ako upotrebite Windows 10 Fall Creators Update.

Od oktobra 2014. godine „Microsoft“ je kreirao izdanje profesionalnog kvaliteta IDE-a Visual Studio, koje je dostupno besplatno. To je izdanje **Community Edition**.

Preuzmite i instalirajte Microsoft Visual Studio 2017 verziju 15.4 ili noviju sa linka <https://www.visualstudio.com/downloads/>.

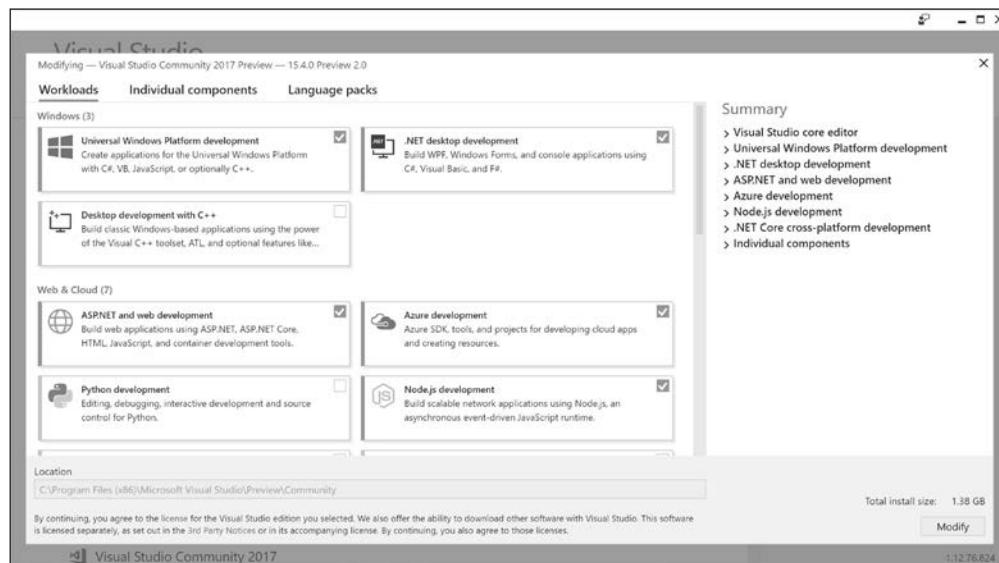

Treba da instalirate verziju 15.4 ili noviju Visual Studio 2017 da biste mogli da koristite .NET Core for UWP. Morate da instalirate verziju 15.3 ili noviju Visual Studio 2017 da biste mogli da koristite .NET Core 2.0. Starije verzije Visual Studio 2017 podržavaju samo .NET Core 1.0 i 1.1.

Biranje radnog opterećenja

Na kartici Workloads izaberite sledeće (kao što je delimično prikazano na sledećoj slici):

- Universal Windows Platform development
- .NET desktop development
- ASP.NET and web development
- Azure development
- Node.js development
- .NET Core cross-platform development

Biranje dodatnih komponenata

Na kartici **Individual components** izaberite sledeće dodatne komponente:

- Class Designer
- GitHub extension for Visual Studio
- PowerShell tools

Kliknite na **Install** i čekajte dok instalator ne preuzeme selektovani softver i instalira ga. Kada je instalacija završena, kliknite na **Launch**.

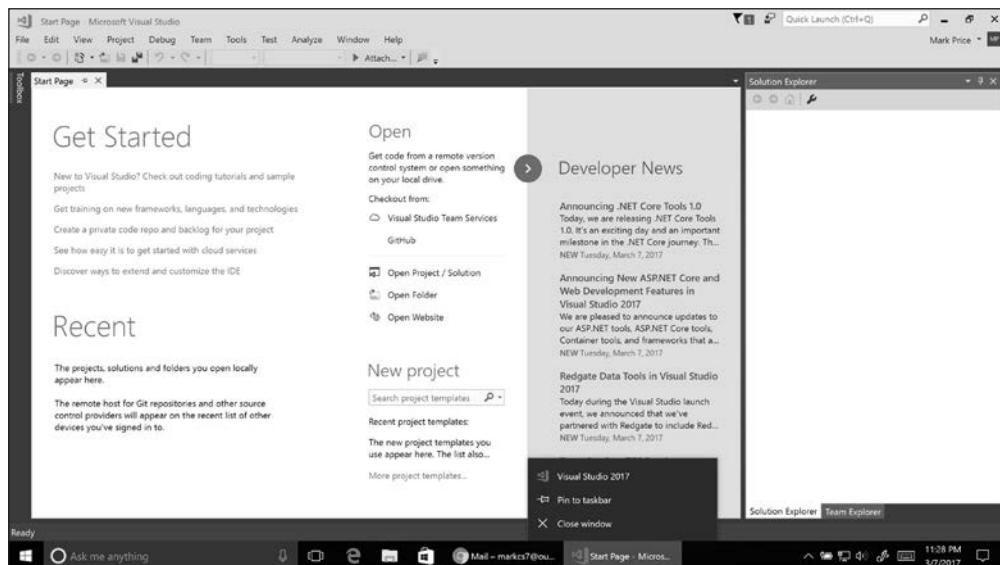

Dok čekate da se Visual Studio 2017 instalira, možete da nastavite čitanje odeljka „Razumevanje .NET-a“.

Prvi put kada pokrenete Visual Studio 2017 biće zatraženo da se prijavite. Ako imate Microsoft nalog, možete da ga upotrebite. Ako ga nemate, onda se registrujte na linku <https://signup.live.com/>.

Kada pokrenete Visual Studio 2017 prvi put, biće od vas zatraženo da konfigurišete okruženje. Za **Development Settings** izaberite **Visual C#**. Za kolornu temu ja sam izabrao **Blue**, ali možete da izaberete koju god želite.

Videte Microsoft Visual Studio korisnički interfejs sa otvorenom početnom stranicom u centralnom području. Kao i većina Windows desktop aplikacija, Visual Studio ima liniju menija, liniju sa alatkama za ubičajene komande i statusnu liniju u podnožju stranice. Sa desne strane prozora nalazi se **Solution Explorer**, u kojem su izlistani otvoreni projekti:

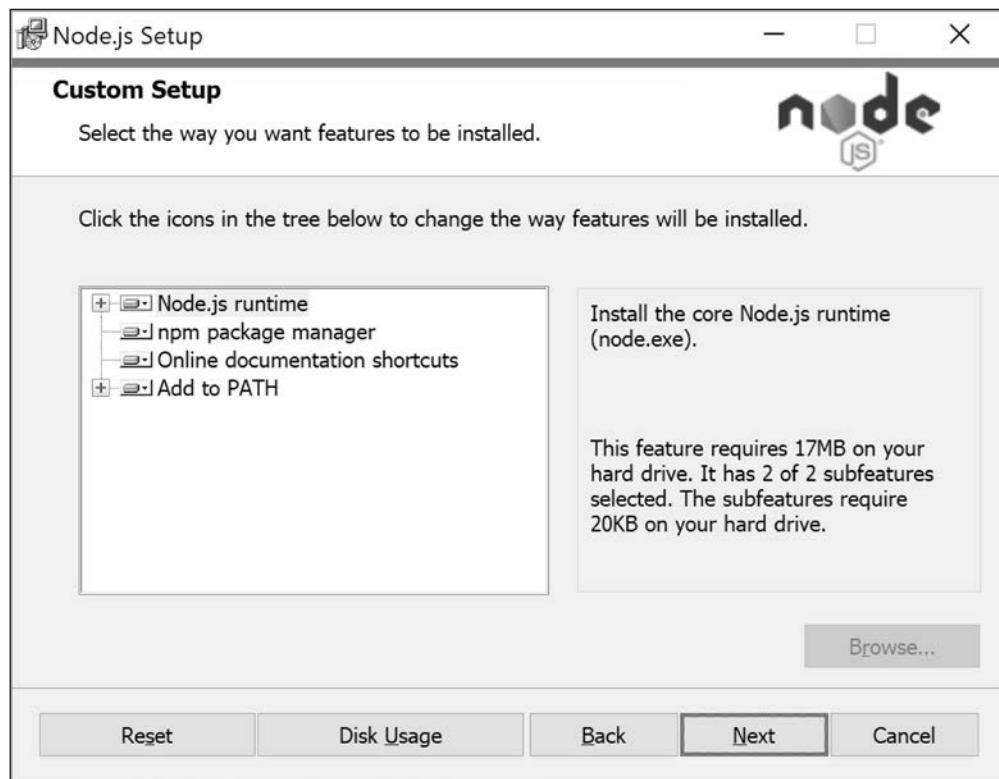

Da biste ubuduće imali brz pristup Visual Studio IDE-u, kliknite desnim tasterom miša na unos u Windows paleti poslova i selektujte opciju Pin this program to taskbar.

U Poglavlju 14, „Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core Razor Pagesa“, Poglavlju 15, „Kreiranje veb sajtova pomoću ASP.NET Core MVC-a“, i Poglavlju 16, „Kreiranje veb servisa i aplikacija pomoću ASP.NET Corea“, potrebno je da imate instalirane Node.js i NPM.

Preuzmite Node.js instalator za Windows sa linka <https://nodejs.org/en/download/>.

Pokrenite Node.js instalator, kao što je prikazano na sledećoj slici:

Instaliranje Microsoft Visual Studio Codea

Između juna 2015. i septembra 2017. godine „Microsoft“ je izdavao novu verziju Visual Studio Codea skoro svakog meseca. Visual Studio Code se brzo poboljšavao i iznenadio svojom popularnošću. Čak i ako planirate da upotrebite Visual Studio 2017 ili Visual Studio for Mac kao glavnu razvojnu alatku, preporučujem da naučite kako da koristite Visual Studio Code i .NET Core alatku komandne linije.

Možete da preuzmete Visual Studio Code sa linka <https://code.visualstudio.com/>.

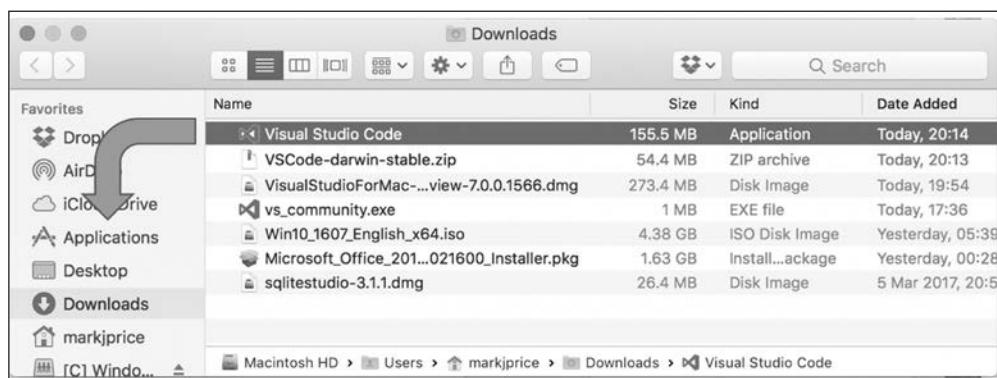

Možete da pročitate više o „Microsoftovim“ planovima za Visual Studio Code u 2018. godini na adresi <https://github.com/Microsoft/vscode/wiki/Roadmap>.

Instaliranje Microsoft Visual Studio Codea za macOS

U ovoj knjizi ja ću vam pokazati primere i snimke ekrana Visual Studio Codea, koristeći verziju za macOS. Koraci za izradu tih primera pomoću Visual Studio Codea za Windows i različite distribucije Linuxa veoma su slični, pa neću ponavljati instrukcije za svaku platformu.

Nakon što preuzmete verziju Visual Studio Code for macOS, prevucite je i otpustite u direktorijum Applications, kao što je prikazano na sledećoj slici:

Sada treba da instalirate .NET Core SDK za macOS. Kompletne instrukcije, uključujući i video snimak, opisani su na sledećoj stranici, a osnovne korake sam uključio u ovu knjigu:

<https://www.microsoft.com/net/core#macos>

Prvi korak je da instalirate Homebrew (ako ga već niste instalirali).

Pokrenite **Terminal** aplikaciju macOS-a i u odzivnik unesite sledeću komandu:

```
/usr/bin/ruby -e "$(curl -fsSL  
https://raw.githubusercontent.com/Homebrew/install/master/install)"
```

Terminal će zatražiti da pritisnete Enter da biste nastavili, a zatim će zatražiti lozinku.

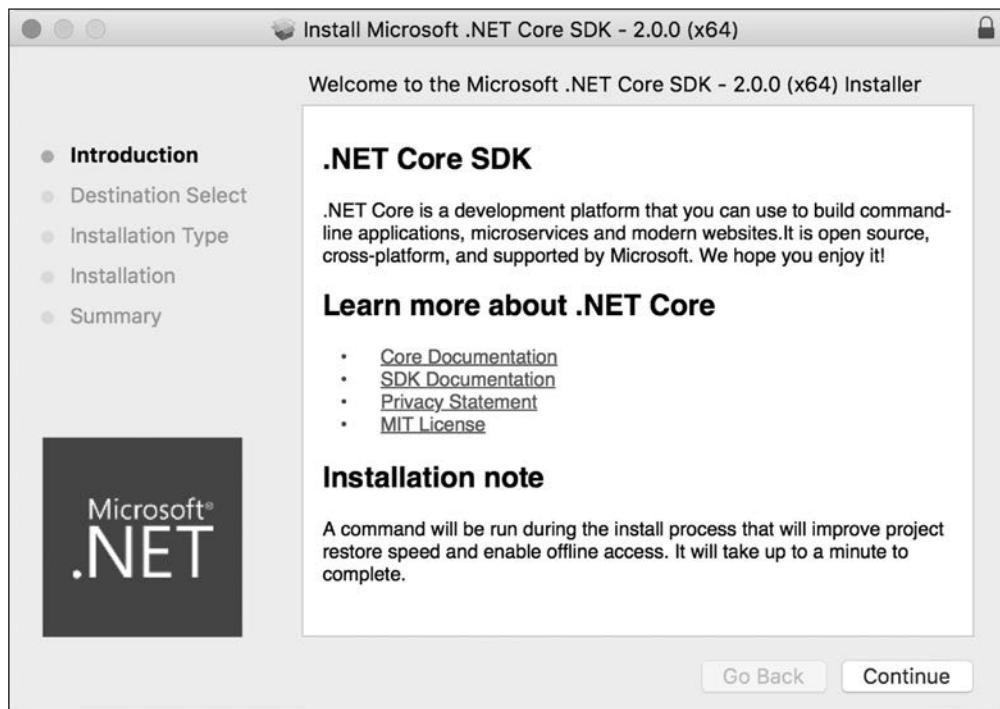
Ako koristite .NET Core 1.0 ili 1.1, sada treba da upotrebite Homebrew za instaliranje OpenSSL-a, koji je potreban za starije verzije .NET Corea na macOS sistemu.

Instaliranje .NET Core SDK-a za macOS

Sledeći korak je da preuzmete .NET Core SDK instalator za macOS (x64) sa adrese

<https://www.microsoft.com/net/download/core>

Pokrenite instalacioni paket `dotnet-sdk-2.0.0-sdk-osx-x64.pkg`, kao što je prikazano na sledećoj slici:

Kliknite na **Continue**, prihvatilete ugovor o licenciranju, kliknite na **Install**, a kada je instalacija završena, kliknite na **Close**.

Instaliranje Node Package Managera za macOS

U Poglavlju 14, „Izgradnja veb sajtova pomoću ASP.NET Core Razor Pagesa“, Poglavlju 15, „Kreiranje veb sajtova pomoću ASP.NET Core MVC-a“ i Poglavlju 16, „Kreiranje veb servisa i aplikacija pomoću ASP.NET Corea“, potrebno je da imate instalirane Node.js i NPM.

POGLAVLJE 1 Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!

U Terminal unesite komande za instaliranje Node.jsa i NPM-a, pa proverite njihove verzije, koje su u vreme pisanja ove knjige bile Node.js verzija 8.4 i NPM verzija 5.3, kao što je prikazano na sledećoj slici:

```
brew install node
node -v
npm -v
```

The screenshot shows a macOS Terminal window titled "markjprice — bash — 80x35". The terminal output is as follows:

```
==> Installing dependencies for node: icu4c
==> Installing node dependency: icu4c
==> Downloading https://homebrew.bintray.com/bottles/icu4c-59.1.sierra.bottle.tgz
==> Downloading from https://akamai.bintray.com/5d/5d35bdb7234e637e8a48ecb961780
#####
100.0%
==> Pouring icu4c-59.1.sierra.bottle.tar.gz
==> Caveats
This formula is keg-only, which means it was not symlinked into /usr/local,
because macOS provides libicucore.dylib (but nothing else).

If you need to have this software first in your PATH run:
  echo 'export PATH="/usr/local/opt/icu4c/bin:$PATH"' >> ~/.bash_profile
  echo 'export PATH="/usr/local/opt/icu4c/sbin:$PATH"' >> ~/.bash_profile

For compilers to find this software you may need to set:
  LDFLAGS: -L/usr/local/opt/icu4c/lib
  CPPFLAGS: -I/usr/local/opt/icu4c/include

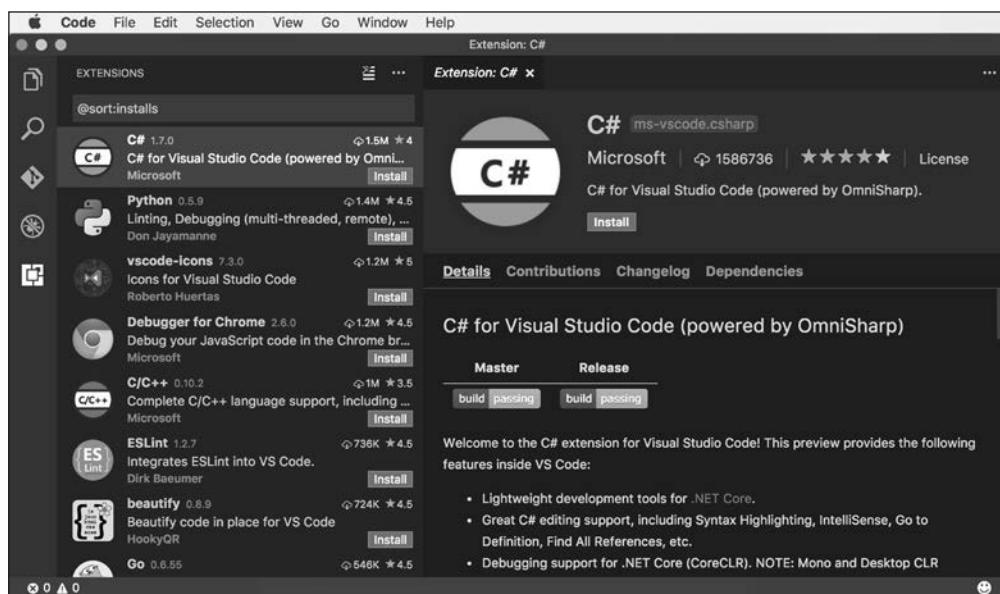
==> Summary
  /usr/local/Cellar/icu4c/59.1: 246 files, 65.4MB
==> Installing node
==> Downloading https://homebrew.bintray.com/bottles/node-8.4.0.sierra.bottle.tgz
==> Downloading from https://akamai.bintray.com/b1/b1dde78a6b4f5d17e2c7842e90550
#####
100.0%
==> Pouring node-8.4.0.sierra.bottle.tar.gz
==> Caveats
Bash completion has been installed to:
  /usr/local/etc/bash_completion.d
==> Summary
  /usr/local/Cellar/node/8.4.0: 4,152 files, 47.3MB
Marks-MacBook-Pro-13:~ markjprice$ node -v
v8.4.0
Marks-MacBook-Pro-13:~ markjprice$ npm -v
5.3.0
Marks-MacBook-Pro-13:~ markjprice$
```

Instaliranje Visual Studio Code ekstenzije za C#

Visual Studio Code ekstenzija za C# nije obavezna, ali sadrži IntelliSense dok kucate, pa je veoma korisno da bude instalirana.

Pokrenite **Visual Studio Code** i kliknite na ikonicu **Extensions**, ili kliknite na **View | Extensions** ili pritisnite *Cmd + Shift + X*.

C# je najpopularnija ekstenzija, pa treba da je vidite na vrhu liste, kao na sledećoj slici:

Kliknite na **Install**, pa na **Reload**, da biste ponovo učitali prozor i aktivirali ekstenziju.

Instaliranje verzije Visual Studio for Mac

U novembru 2016. godine „Microsoft“ je izdao probnu verziju Visual Studio for Mac. Na početku je ta verzija mogla da se upotrebi samo za kreiranje Xamarin aplikacija za mobilne uređaje, jer je ona deo Xamarin Studio proizvoda. Finalna verzija izdanja, dostupna od maja 2017. godine, ima podršku za kreiranje biblioteka .NET Standard 2.0 klase, ASP.NET Core veb aplikacija i servisa i konzolskih aplikacija; možete da upotrebite ovu verziju za izradu skoro svih vežbi u ovoj knjizi.

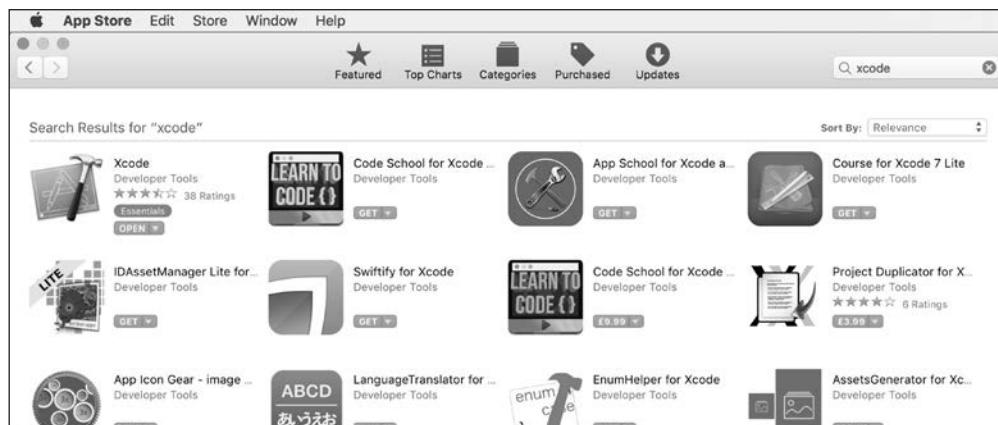
Iako Visual Studio 2017 na Windows sistemu može da se upotrebi za kreiranje aplikacija za mobilne uređaje za iOS i Android, samo Xcode koji je pokrenut na macOS ili OS X sistemu može da kompajlira iOS aplikacije, pa smatram da bi programeri mogli da upotrebe originalnu verziju Visual Studio for Mac za kreiranje aplikacija za mobilne uređaje.

Instaliranje Xcodea

Ako još niste instalirali Xcode na Mac sistem, instalirajte ga sada iz App Storea.

U meniju Apple izaberite **App Store**....

U prozoru **App Storea** unesite xcode u polje za pretragu i jedan od prvih rezultata će biti Xcode, kao što je prikazano na sledećoj slici:

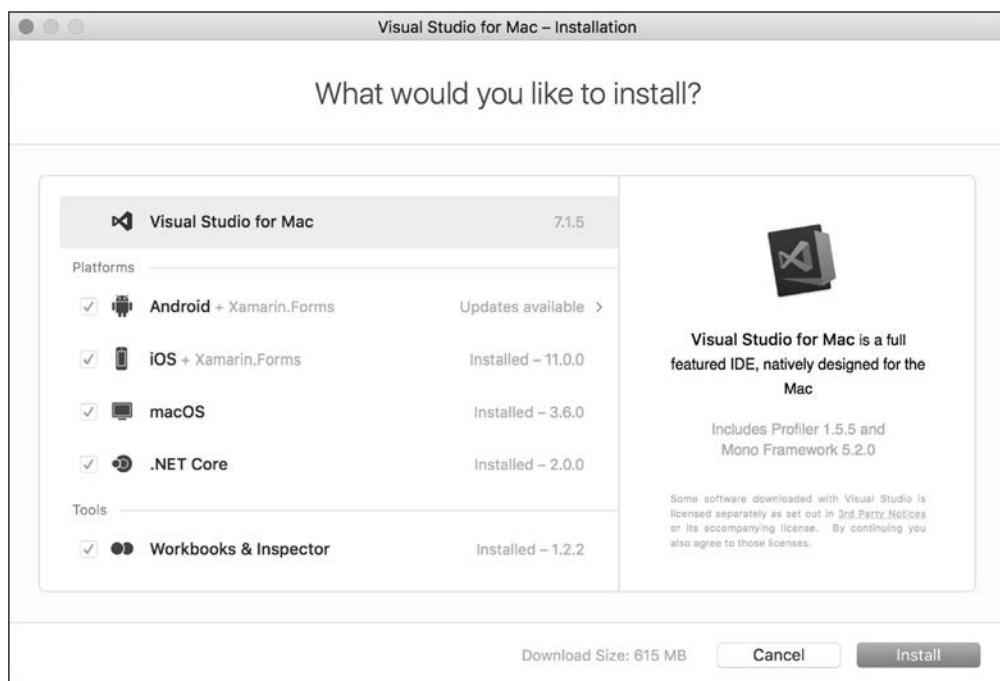
Kliknite na **Get** i sačekajte da se Xcode instalira.

Preuzimanje i instaliranje verzije Visual Studio for Mac

Možete da preuzmete i instalirate Visual Studio for Mac sa linka

<https://www.visualstudio.com/vs/visual-studio-mac/>.

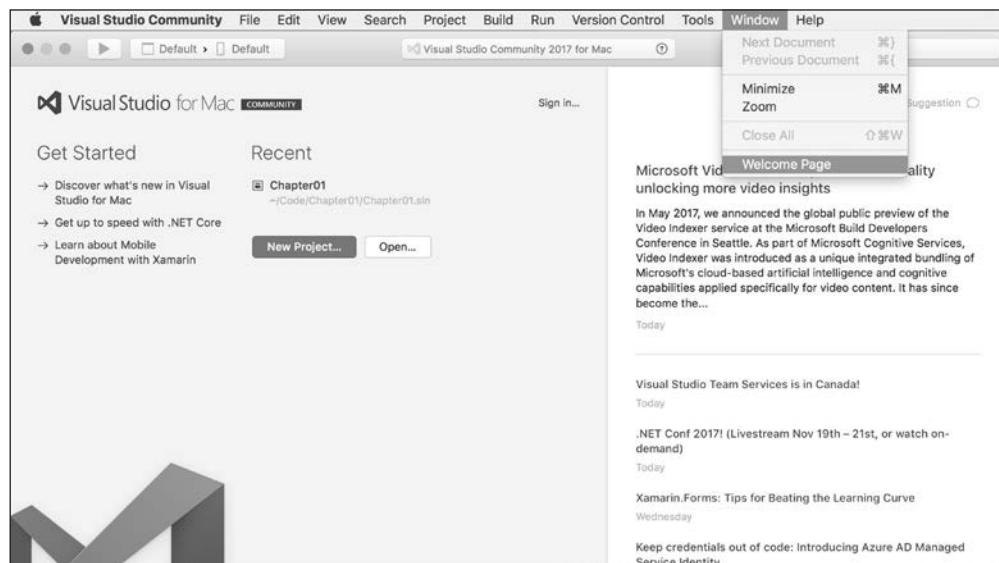
U prozoru **Visual Studio for Mac Instaler** prihvatićte License Terms and the Privacy Statement, izaberite da instalirate sve komponente, a zatim kliknite na **Continue**, kao što je prikazano na sledećoj slici:

Kliknite na **Continue**, pa na **Install**.

Potvrdite polje za uslove licence za komponente, kao što je Android SDK, kliknite na **Continue** i sačekajte da se Visual Studio for Mac u potpunosti instalira.

Pokrenite **Visual Studio for Mac** da biste videli stranicu dobrodošlice, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Ako se zatraži da ažurirate komponente, kliknite na **Restart and Install Updates**.

Sada, kada ste instalirali i podesili razvojno okruženje, treba da naučite malo više o .NET-u pre nego što počnete da pišete kod.

RAZUMEVANJE .NET-A

.NET Framework, .NET Core, .NET Standard i .NET Native su slične platforme koje programeri koriste za razvoj aplikacija i servisa.

Razumevanje .NET Framework platforme

„Microsoftova“ .NET Framework platforma je razvojna platforma koja uključuje **Common Language Runtime (CLR)** za upravljanje izvršenjem koda i obezbeđuje bogatu biblioteku klasa za izgradnju aplikacija.

„Microsoft“ je dizajnirao .NET Framework tako da može da bude međuplatformski, ali se takođe potudio da ova platforma najbolje funkcioniše na Windows operativnom sistemu.

Praktično, .NET Framework je platforma samo za Windows operativne sisteme.

Razumevanje Mono i Xamarin projekata

Nezavisni programeri su razvili .NET implementaciju pod nazivom Mono projekat, o kojoj možete da pročitate više na linku

<http://www.mono-project.com/>.

Mono je međuplatformski projekat, ali se nalazi prilično daleko od zvanične implementacije .NET Frameworka i odlična je osnova za Xamarin mobilnu platformu.

„Microsoft“ je kupio Xamarin 2016.godine i sada nudi ono što je nekada bila skupa Xamarin estenzija besplatno sa Visual Studio 2017 softverom. „Microsoft“ je promenio naziv razvojne alatke Xamarin Studio u Visual Studio for Mac i omogućio kreiranje ASP.NET Core Web API servisa pomoću nje. Xamarin je namenjen za razvoj aplikacija za mobilne uređaje i izgradnju cloud servisa za podršku aplikacijama za mobilne uređaje.

Razumevanje .NET Corea

Mi živimo danas u pravom međuplatformskom svetu. Moderni razvoj mobilnih i cloud platformi je učinio da Windows bude mnogo manje važan operativni sistem. Dakle, „Microsoft“ se potudio da razdvoji usku vezu .NET-a sa Windows operativnim sistemom.

Dok je menjao .NET, tako da bude stvarno međuplatformski, „Microsoft“ je iskoristio mogućnost da preradi .NET i ukloni glavne delove koji se više ne smatraju „jezgrom“.

Ovaj novi proizvod, nazvan **.NET Core**, uključuje međuplatformsku implementaciju CLR-a, koji je poznatiji kao **CoreCLR**, i modernizovanu biblioteku klasa, koja je poznata kao **CoreFX**.

Scott Hunter, direktor programa za Microsoft partnere za .NET, kaže: „Četrdeset procenata naših .NET Core kupaca su novi programeri za platformu, što upravo i želimo za .NET Core, a to je da uvedemo nove ljude.“

POGLAVLJE 1 Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!

U sledećoj tabeli prikazano je kada su izdate važne verzije .NET Corea i za kada „Microsoft“ planira sledeća glavna izdanja:

VERZIJA	IZDATA
.NET Core RC1	u novembru 2015.
.NET Core 1.0	u junu 2016.
.NET Core 1.1	u novembru 2016.
.NET Core 1.0.4 and .NET Core 1.1.1	u martu 2017.
.NET Core 2.0	u avgustu 2017.
.NET Core for UWP in Windows 10 Fall Creators Update	u oktobru 2017.
.NET Core 2.1	planirana za prvi kvartal 2018.

Ako treba da koristite .NET Core 1.0 i 1.1, preporučujem da pročitate objavu za .NET Core 1.1, mada su informacije na sledećem URL-u korisne za sve .NET Core programere:
<https://blogs.msdn.microsoft.com/dotnet/2016/11/16/announcing-net-core-1-1/>

.NET Core je mnogo manji od aktuelne verzije .NET Frameworka, jer je mnogo štošta uklonjeno.

Na primer, **Windows Forms i Windows Presentation Foundation (WPF)** mogu da se upotrebe za izgradnju grafičkog korisničkog interfejsa (GUI) aplikacija, ali su usko povezani sa Windowsom, pa su uklonjeni iz .NET Corea. Najnovija tehnologija koja se koristi za izgradnju Windows aplikacija je **Universal Windows Platform (UWP)**, koji je građen na prilagođenoj verziji .NET Corea. Učićete više o tome u Poglavlju 17, „Izgradnja Windows aplikacija pomoću XAML-a i Fluent Designa“.

ASP.NET Web Forms i Windows Communication Foundation (WCF) su stare veb aplikacije i tehnologije servisa koje sve manje programera koristi u novim razvojnim projektima, pa su, takođe, uklonjene iz .NET Corea. Umesto njih, programeri koriste **ASP.NET MVC** i **ASP.NET Web API**. Ove dve tehnologije su prerađene i kombinovane u novi proizvod koji se pokreće na .NET Coreu, pod nazivom **ASP.NET Core**. Učićete o ASP.NET Core MVC-u u Poglavlju 15, „Kreiranje veb sajtova pomoću **ASP.NET Core MVC-a**“, o **ASP.NET Core Razor Pagesu** u Poglavlju 14, „Izgradnja veb sajtova pomoću **ASP.NET Core Razor Pagesa**“, i o **ASP.NET Core Web API-ju** i o **Single Page Application (SPA)**, kao što su Angular i React, u Poglavlju 16, „Izgradnja veb servisa i aplikacija pomoću **ASP.NET Corea**“.

Entity Framework (EF) 6 je tehnologija mapiranja koja se odnosi na objekte za upotrebu podataka koji su sačuvani u relacionim bazama podataka, kao što su Oracle i Microsoft SQL Server. Tokom godina ova tehnologija je „dobila na težini“, pa je međuplatformska verzija skraćena i nosi naziv **Entity Framework Core**. O ovoj verziji čete naučiti više u Poglavlju 11, „Upotreba baza podataka pomoću Entity Framework Corea“.

Osim što je uklonio velike delove iz .NET Frameworka za kreiranje .NET Corea, „Microsoft“ je upakovao .NET Core u NuGet pakete - male pakete funkcija koji mogu da budu primenjeni nezavisno.

„Microsoftov“ glavni cilj nije da učini .NET Core manjim od .NET Frameworka. Cilj je da sklopi .NET Core za podršku modernim tehnologijama koji ima manje zavisnosti, pa da primena zahteva samo one pakete koji su potrebni za određenu aplikaciju.

Razumevanje .NET Standarda

Postoje tri različite .NET platforme koje kontroliše „Microsoft“:

- .NET Framework
- .NET Core
- Xamarin

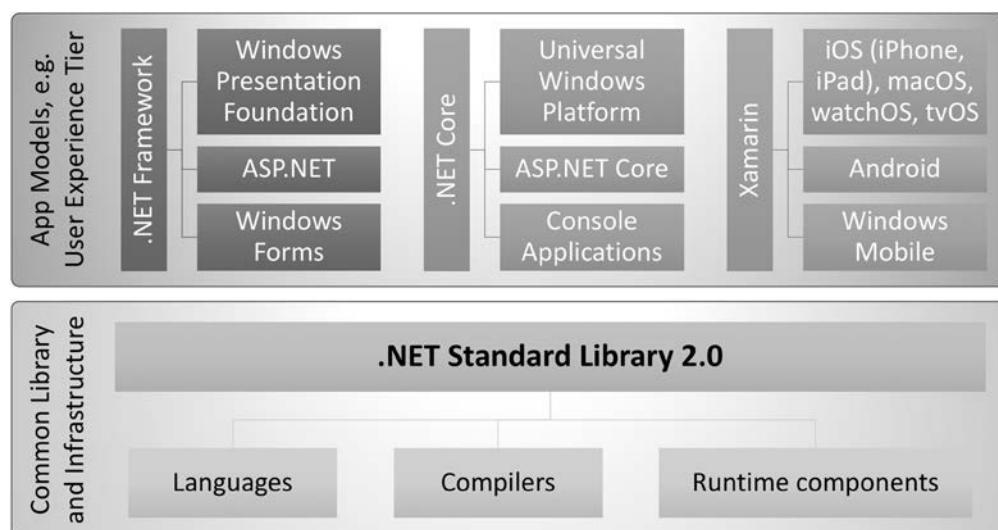
Svaka od ovih platformi ima svoje vrline i slabosti, jer su dizajnirane za različite scenarije. Zbog toga, programeri moraju da nauče tri platforme, od kojih svaka ima neke dosadne „začkoljice“ i ograničenja.

Dakle, „Microsoft“ je definisao .NET Standard 2.0 – to je specifikacija za skup API-ja koju svaka .NET platforma mora da implementira. Ne možete da instalirate .NET Standard 2.0 isto kao što ne možete da instalirate HTML5. Da biste upotrebili HTML5, treba da instalirate veb pretraživač koji implementira HTML5 specifikaciju. Da biste upotrebili .NET Standard 2.0, treba da instalirate .NET platformu koja implementira .NET Standard 2.0 specifikaciju.

.NET Standard 2.0 je implementiran najnovijom verzijom .NET Frameworka, .NET Corea i Xamarina. .NET Standard 2.0 olakšava programerima da dele kod između bilo kog tipa .NET-a.

Za .NET Core 2.0 ovo deljenje podrazumeva mnogo nedostajućih API-ja koji su programerima potrebni da bi preneli stari kod napisan za .NET Framework u međuplatformski .NET Core. Međutim, neki API-ji su implementirani, ali podižu izuzetak da bi ukazali programeru da, u stvari, ne bi trebalo da budu upotrebljeni. Razlog pojave ovih izuzetaka je razlika u operativnom sistemu na kojem je pokrenut .NET Core. Naučićete kako se obrađuju ovi izuzeci u Poglavlju 2, „Govoriti C# jezikom“.

U sledećem dijagramu rezimirano je kako će tri varijante .NET-a (poznate i kao App Models) deliti zajednički .NET Standard 2.0 i infrastrukturu:

Prvo izdanje ove knjige fokusirano je na .NET Core, ali smo upotrebili .NET Framework kada važne i korisne funkcije još nisu bile implementirane u .NET Core. Visual Studio 2015 je upotrebljen za većinu primera, a Visual Studio Code je samo kratko predstavljen.

Drugo izdanje je bilo skoro potpuno očišćeno od svih primera .NET Framework koda.

Treće izdanje je napisano tako da je ceo kod čist .NET Core i može da bude napisan upotrebom verzija Visual Studio 2017, Visual Studio for Mac ili Visual Studio Code na bilo kom podržanom operativnom sistemu. Jedini izuzeci su poslednja dva poglavlja. U Poglavlju 17, „Izgradnja Windows aplikacija pomoću XAML-a i Fluent Designa“, upotrebite .NET Core for UWP, koji zahteva da je Visual Studio 2017 pokrenut na sistemu Windows 10, a u Poglavlju 18, „Izgradnja aplikacija za mobilne uređaje pomoću XAML-a i Xamarin.Formsa“, upotrebite Xamarin, umesto .NET Corea.

Razumevanje .NET Native platforme

Još jedna .NET inicijativa je .NET Native, koja kompajlira C# kod u izvorne CPU instrukcije pre vremena (AoT), umesto da koristi CLR za kompajliranje koda posrednog jezika (IL) tačno na vreme (JIT) u izvorni kod.

.NET Native poboljšava brzinu izvršenja i smanjuje upotrebu memorije za aplikacije. Podržava sledeće:

- UWP aplikacije za Windows 10, Windows 10 Mobile, Xbox One, HoloLens i **Internet of Things (IoT)** uređaje, kao što je Raspberry Pi
- veb razvoj na strani servera pomoću ASP.NET Corea
- aplikacije za konzole za upotrebu u komandnoj liniji

Upoređivanje .NET tehnologija

U sledećoj tabeli rezimirane su i upoređene .NET tehnologije:

TEHNOLOGIJA	SKUP FUNKCIJA	KOMPAJLIRA SE U	HOST OPERATIVNI SISTEMI
.NET Framework	iz starih verzija i iz moderne verzije	IL kod	samo Windows
Xamarin	samo za aplikacije za mobilne uređaje	IL kod	iOS, Android, Windows Mobile
.NET Core	samo za aplikacije za mobilne uređaje	IL kod	Windows, macOS, Linux
.NET Native	samo za aplikacije za mobilne uređaje	izvorni kod	Windows, macOS, Linux

PISANJE I KOMPAJLIRANJE KODA POMOĆU ALATKE .NET CORE CLI

Kada instalirate Visual Studio 2017, Visual Studio for Mac ili .NET Core SDK, instalirani su alatka interfejsa komandne linije (**CLI**) pod nazivom dotnet i .NET Core izvršavanje.

Pre nego što upotrebimo CLI alatke, kao što je dotnet, potrebno je da napišemo neki kod.

Pisanje koda pomoću jednostavnog editora za tekst

Ako koristite Windows, pokrenite Notepad.

Ako koristite macOS, pokreniteTextEdit. Kliknite na **TextEdit | Preferences**, isključite polje za potvrđivanje **Smart quotes**, a zatim zatvorite okvir za dijalog. Kliknite na **Format | Make Plain Text**.

Alternativno, pokrenite omiljeni editor za tekst.

Unesite sledeći kod:

```
class MyApp { static void Main() {  
    System.Console.WriteLine("Hello, C#!"); } }
```


Jezik C# razlikuje velika i mala slova, što znači da morate da kucate karaktere velikih slova i malih slova tačno onako kako je prikazano u prethodnom kodu. C# ne razlikuje razmak, što znači da nije važno da li koristite tabulator, razmak ili znak za početak novog reda da biste rasporedili kod onako kako želite.

Možete da kucate kod u jednu liniju ili da ga proširite u više linija i upotrebiti uvlačenje koda. Na primer, sledeći kod će, takođe, biti kompajliran i imaće isti rezultat:

```
class  
    MyApp {  
static           void  
Main          () {System.      Console.  
        WriteLine(       "Hello, C#!"); } }
```

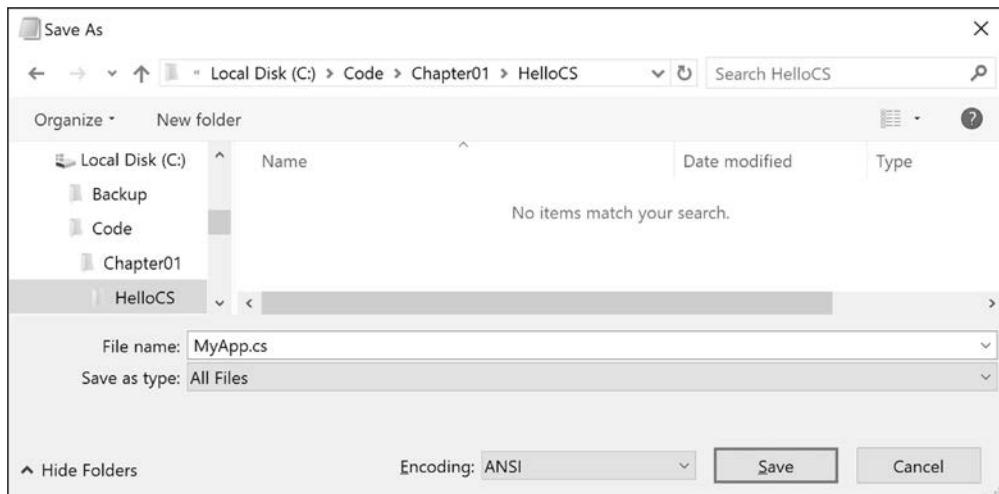
Naravno, najbolje je da napišete kod na isti način kao i drugi programeri da biste mogli mesecima ili godinama kasnije jasno da ga čitate.

Ako koristite Windows Notepad

U Notepadu kliknite na **File | Save As....**

U okviru za dijalog **Save As** promenite lokaciju na drajv C: (ili bilo koji drajv koji želite da koristite za snimanje projekata), kliknite na dugme **New folder** i dodelite direktorijumu naziv `Code`. Otvorite direktorijum `Code`, kliknite na dugme **New folder** i direktorijumu dodelite naziv `Chapter1`. Otvorite direktorijum `Chapter01`, kliknite na dugme **New folder** i dodelite direktorijumu naziv `HelloCS`. Otvorite direktorijum `HelloCS`.

U polju **Save as type** izaberite **All Files** iz padajuće liste da biste izbegli dodavanje ekstenzije .txt i unesite naziv fajla `MyApp.cs`, kao što je prikazano na sledećoj slici:

Kod u Notepadu treba da izgleda kao na sledećoj slici:

```
MyApp.cs - Notepad
File Edit Format View Help
class MyApp { static void Main() {
System.Console.WriteLine("Hello, C#!");
} }
```

Ako koristite macOS TextEdit

U prozoru **TextEdita** kliknite na **File | Save...** ili pritisnite **Cmd + S**.

U okviru za dijalog **Save** promenite lokaciju na direktorijum **user** (moj se zove **markjprice**) ili bilo koji direktorijum koji želite da upotrebite za snimanje projekata, kliknite na dugme **New Folder** i direktorijumu dodelite naziv **Code**. Otvorite direktorijum **Code**, kliknite na dugme **New Folder** i direktorijumu dodelite naziv **Chapter01**. Otvorite direktorijum **Chapter01**, kliknite na dugme **New Folder** i dodelite direktorijumu naziv **HelloCS**. Otvorite direktorijum **HelloCS**.

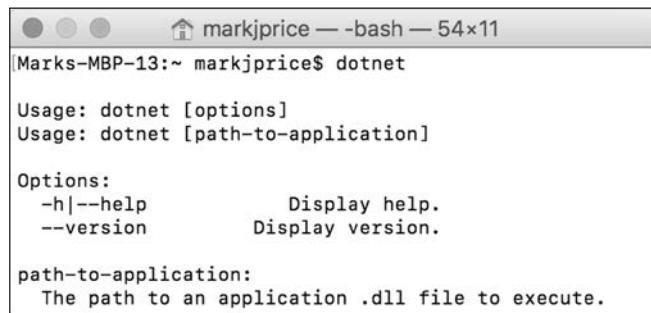
U polju **Plain Text Encoding** selektujte **Unicode (UTF-8)** iz padajuće liste, isključite polje za **If no extension is provided, use „.txt“** da biste izbegli dodavanje ekstenzije fajla **.txt**, unesite naziv fajla **MyApp.cs** i kliknite na **Save**.

Kreiranje i kompajliranje aplikacija pomoću alatke .NET Core CLI

Ako koristite Windows, pokrenite **Command Prompt**.

Ako koristite macOS, pokrenite **Terminal**.

U odzivnik unesite komandu **dotnet** i vidite rezultat, kao što je prikazano na slici za macOS:


```
markjprice — bash — 54x11
[Marks-MBP-13:~ markjprice$ dotnet
Usage: dotnet [options]
Usage: dotnet [path-to-application]

Options:
-h|--help           Display help.
--version          Display version.

path-to-application:
The path to an application .dll file to execute.
```


Rezultat iz alatke komandne linije **dotnet** će biti identičan na Windows, macOS i Linux sistemu.

Kreiranje konzolske aplikacija u Command Promptu

Unesite sledeće komande u odzivnik da biste:

- promenili direktorijum za projekt
- kreirali novu konsolsku aplikaciju u direktorijumu
- izlistali fajlove koje je kreirala alatka komandne linije `dotnet`

Ako koristite Windows, u **Command Prompt** unesite sledeći kod:

```
cd C:\Code\Chapter01\HelloCS
dotnet new console
dir
```

Ako koristite macOS, u **Terminal** unesite sledeći kod:

```
cd Code/Chapter01/HelloCS
dotnet new console
ls
```

Trebalo bi da vidite da je alatka `dotnet` kreirala dva nova fajla, kao što je prikazano na sledećoj slici na Windowsu:

- `Program.cs` - izvorni kod za jednostavnu konzolsku aplikaciju
- `HelloCS.csproj` - fajl projekta koji lista zavisnosti i konfiguraciju koja se odnosi na projekt

```
c:\Code\Chapter01\HelloCS>dir
Volume in drive C has no label.
Volume Serial Number is 64EC-0EA3

Directory of c:\Code\Chapter01\HelloCS

09/22/2017  04:22 PM    <DIR>      .
09/22/2017  04:22 PM    <DIR>      ..
09/22/2017  04:22 PM                178 HelloCS.csproj
09/22/2017  04:16 PM                81 MyApp.cs
09/22/2017  04:22 PM    <DIR>      obj
09/22/2017  04:22 PM                189 Program.cs
                           3 File(s)        448 bytes
                           3 Dir(s)  34,891,022,336 bytes free

c:\Code\Chapter01\HelloCS>
```

Za ovaj primer treba da izbrisemo fajl pod nazivom `Program.cs`, jer smo već kreirali sopstvenu klasu u fajlu pod nazivom `MyApp.cs`.

Ako koristite Windows, u **Command Prompt** unesite sledeću komandu:

```
del Program.cs
```

Ako koristite macOS, u Terminal unesite sledeću komandu:

```
rm Program.cs
```


U svim narednim primerima upotrebimo fajl `Program.cs` koji je generisala alatka, umesto da ručno kreiramo sopstveni fajl.

Obnavljanje paketa, kompajliranje koda i pokretanje aplikacije

U odzivnik unesite komandu `dotnet run`.

Nakon nekoliko sekundi, svi paketi koji su potrebni za kod će biti preuzeti, izvorni kod će biti kompajliran, a aplikacija pokrenuta, kao što je prikazano na sledećoj slici na macOS sistemu.

```
[Marks-MBP-13:hellocs markjprice$ ls
HelloCS.csproj MyApp.cs Program.cs obj
] [Marks-MBP-13:hellocs markjprice$ rm Program.cs
] [Marks-MBP-13:hellocs markjprice$ dotnet run
Hello, C#!
Marks-MBP-13:hellocs markjprice$ ]
```

Izvorni kod fajl `MyApp.cs` je kompajliran u programski sklop pod nazivom `HelloCS.dll` u poddirektorijumu `bin/Debug/netcoreapp2.0` (potražite u fajl sistemu ovaj poddirektorijum, nakon čega ćemo da nastavimo rad).

Za sada, ovaj programski sklop može da izvrši samo komanda `dotnet run`. U Poglavlju 7, „Razumevanje i pakovanje .NET Standard tipova“, naučićete kako da pakujete kompajlirane programske sklopove za upotrebu na bilo kom operativnom sistemu koji podržava .NET Core.

Ispрављање грешака компајлера

Ako kompajler prikaže грешке, прочитајте ih pažljivo i исправите ih u editoru za tekst. Snimite promene i pokušајте ponovo da kompajlirate kod.

U odzivniku можете да на tastaturi pritisnete taster strelice nagore ili nadole da biste kružili kroz komande koje ste prethodno uneli.

Uobičajena грешка може да буде upotreba pogrešne komande, nepostojanje znaka tačka-zarez na kraju linije ili nepodudarnost para velikih zagrada. Na primer, ako ste pogrešno otkucali мало слово m за метод Main, видећете sledeћу поруку о грешци:

```
error CS5001: Program does not contain a static 'Main' method  
suitable for an entry point
```

Razumevanje posredničkog jezika

C# kompajler (под називом **Roslyn**), koji koristi CLI alatka dotnet, konvertuje C# izvorni kod u IL kod i skladišti IL kod u programskom sklopu (DLL или EXE fajlu).

Iskazi IL koda su kao instrukcije jezika programskog sklopa, ali ih izvršava virtuelna mašina .NET Corea, poznata kao **CoreCLR**.

U vreme izvršenja CoreCLR učitava IL kod iz programskog sklopa, JIT ga kompajlira u izvorne CPU instrukcije, а CPU ga izvršava na mašini.

Prednost ovog procesa kompajliranja, koji se sastoji iz dva koraka, je što „Microsoft“ може да kreira CLR-ove за Linux и macOS као и за Windows. Isti IL kod se pokreće bilo где, zbog drugog procesa kompajliranja koji generише код за izvorni operativni sistem и скуп instrukcija за CPU.

Na primer, bez obzira u kojem jeziku je pisan izvorni kod, u C# ili F# jeziku, sve .NET aplikacije koriste IL kod za instrukcije koje su sačuvane u programskom sklopu. „Microsoft“ i drugi proizvođači obezbeđuju disasembler alatke koje mogu da otvore programski sklop i otkriju njegov IL kod.

U stvari, ne koriste sve .NET aplikacije IL kod. Neke koriste .NET Nativeov kompajler za generisanje izvornog koda, umesto IL koda, poboljšavajući, na taj način, performansu i smanjujući upotrebu memorije, ali na štetu prenosivosti.

PISANJE I KOMPAJLIRANJE KODA POMOĆU MICROSOFT VISUAL STUDIOA 2017

Sada ćemo kreirati sličnu aplikaciju pomoću Microsoft Visual Studioa 2017. Ako ste izabrali da koristite Visual Studio for Mac ili Visual Studio Code, preporučujem da pregledate ove instrukcije i snimke ekrana, jer Visual Studio for Mac i Visual Studio Code imaju slične, ali ne suviše opširne funkcije.

Ja sam više od jedne decenije podučavao studente da koriste Visual Studio i uvek se iznemadam koliko programera ne uspe da iskoristi ovu alatku.

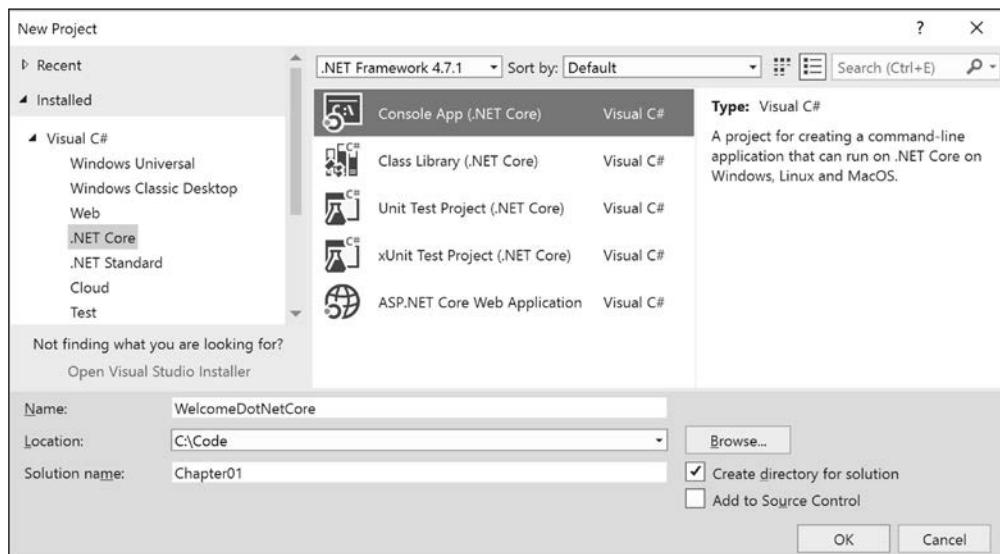
Na sledećih nekoliko stranica ja ću vam objasniti pisanje linije koda. Možda će vam to izgledati suvišno, ali ćete sigurno imati koristi ako vidite kakvu pomoć i informacije Visual Studio pruža dok unosite kod. Ako želite da postanete brz, precizan programer, velika je prednost kada omogućite da Visual Studio ispiše vaš kod umesto vas.

Pisanje koda pomoću Microsoft Visual Studioa 2017

Pokrenite Visual Studio 2017.

Kliknite na **File | New | Project** ili pritisnite prečicu *Ctrl + Shift + N*.

Iz liste Installed, koja se nalazi na levoj strani prozora, proširite stavku **Visual C#** i izaberite **.NET Core**. Iz liste u centru prozora izaberite opciju **Console App (.NET Core)**. Unesite naziv `WelcomeDotNetCore`, podesite lokaciju na `C:\Code`, unesite `Chapter01` kao naziv i kliknite na **OK** ili pritisnite *Enter*, kao što je prikazano na sledećoj slici.

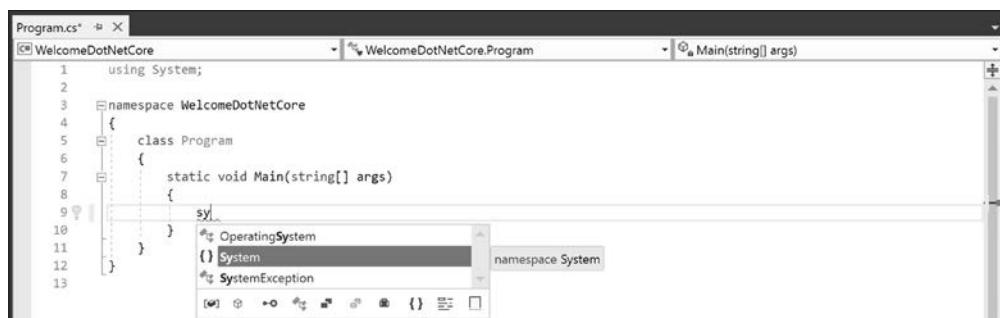

Ignorišite cilj podešen na .NET Framework 4.7.1. Ova padajuća lista ne utiče na .NET Core projekte.

U editoru koda izbrišite iskaz u liniji 9 koja glasi ovako:

```
Console.WriteLine("Hello World!");
```

Unutar metoda Main ukucajte slova sy, kao što je prikazano na sledećoj slici, i videćete da će biti prikazan IntelliSense meni:

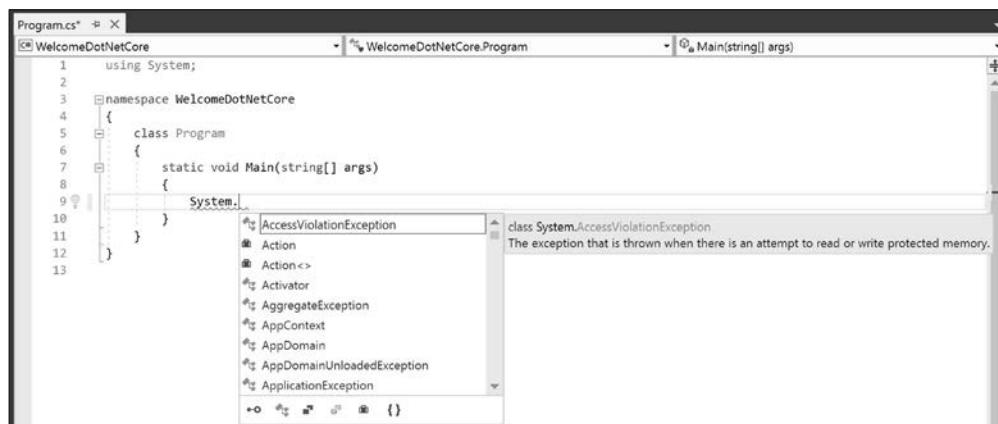

POGLAVLJE 1 Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!

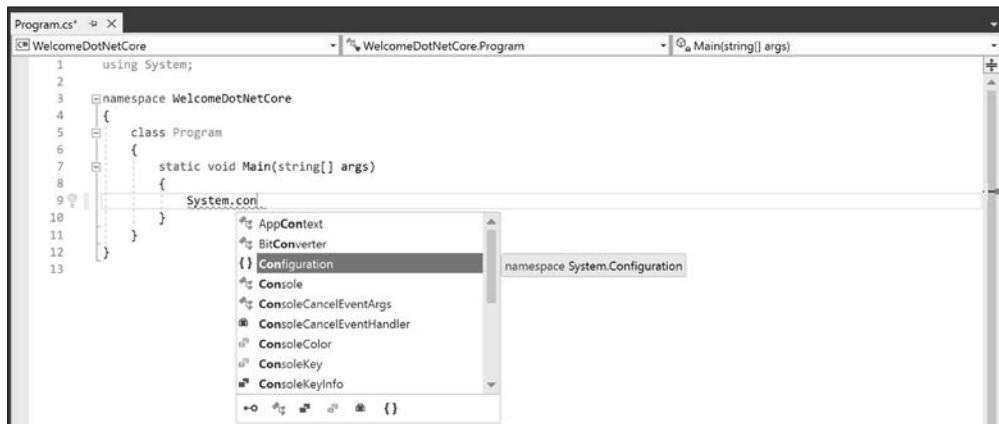
IntelliSense prikazuje filtriranu listu ključnih reči, imenskih prostora i tipova, koja sadrži slova `sy` i ističe stavke koje započinje slovima `sy`, što je, ujedno, i imenski prostor koji mi tražimo - `System`.

Ukucajte tačku (poznata je i kao decimalna tačka).

IntelliSense automatski završava reč `System` umesto vas, unosi tačku i prikazuje listu tipova (na primer, `AggregateException` i `Action`) u imenskom prostoru `System`, kao što je prikazano na sledećoj slici.

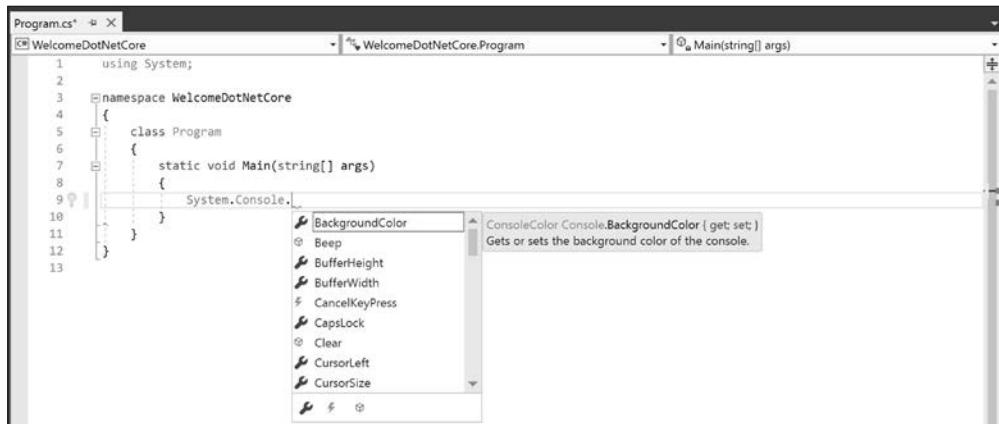
Ukucajte slova `con` i IntelliSense će prikazati listu podudarnih tipova i imenskih prostora, kao što je prikazano na sledećoj slici.

A screenshot of the Microsoft Visual Studio IDE. The code editor window shows a C# file named 'Program.cs'. The cursor is positioned at the end of the line 'System.console'. An IntelliSense dropdown menu is open, listing members of the 'Console' class. The member 'Console' is highlighted. Other listed members include 'AppContext', 'BitConverter', 'Configuration', 'Console', 'ConsoleCancelEventArgs', 'ConsoleCancelEventHandler', 'ConsoleColor', 'ConsoleKey', 'ConsoleKeyInfo', and 'EventArgs'. The 'Console' member is also present in the 'namespace System.Configuration' section.

Mi želimo `Console`. Pritisnite taster strelice nadole na tastaturi da biste istakli stavku `Console`. Kada je ta stavka selektovana, ukucajte tačku.

IntelliSense prikazuje listu članova klase `Console`, kao što je prikazano na sledećoj slići.

A screenshot of the Microsoft Visual Studio IDE. The code editor window shows the same 'Program.cs' file. The cursor is now at the start of the word 'Console' in the line 'System.Console.'. A detailed IntelliSense tooltip is displayed, showing the 'BackgroundColor' property. The tooltip text reads: 'ConsoleColor Console.BackgroundColor { get; set; } Gets or sets the background color of the console.' Below the tooltip, a list of other members is shown, including 'Beep', 'BufferHeight', 'BufferWidth', 'CancelKeyPress', 'CapsLock', 'Clear', 'CursorLeft', 'CursorPosition', and 'WriteLine'.

Članovi uključuju svojstva (attribute objekta, kao što je `BackgroundColor`), metode (akcije koje objekat može da izvrši, kao što je `Beep`), događaje i drugo.

POGLAVLJE 1 Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!

Ukucajte slova `wl`. IntelliSense prikazuje dva člana koja se podudaraju i sadrže ova slova u naslovu - `WindowLeft` i `WriteLine`, kao što je prikazano na sledećoj slici.

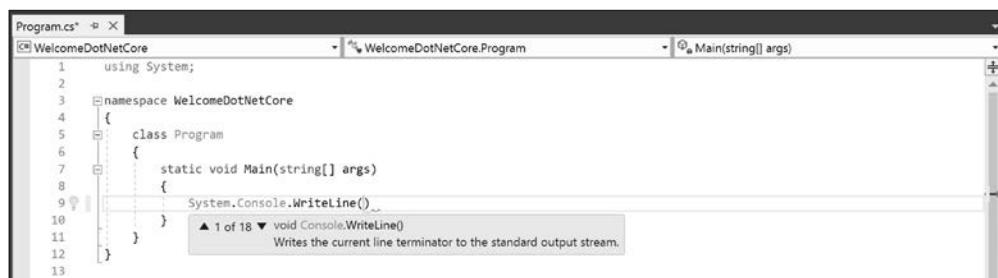

The screenshot shows the Visual Studio code editor with the file `Program.cs` open. The cursor is at the end of the line `System.Console.wl`. A tooltip displays the method `int Console.WindowLeft { get; set; }` with the description: "Gets or sets the leftmost position of the console window area relative to the screen buffer." Below the tooltip, the IntelliSense dropdown shows two suggestions: `WindowLeft` and `WriteLine`.

Upotrebite taster strelice nadole da biste selektovали `WriteLine`, a zatim ukucajte otvorenu zagradu `(`.

IntelliSense automatski popunjava `WriteLine` i unosi par zagrada.

Takođe ćete videti opis alatke koji ukazuje da metod `WriteLine` ima 18 varijacija, kao što je prikazano na sledećoj slici.

The screenshot shows the Visual Studio code editor with the file `Program.cs` open. The cursor is at the end of the line `System.Console.WriteLine()`. A tooltip displays the description: "Writes the current line terminator to the standard output stream." Below the description, it says "▲ 1 of 18 ▼ void Console.WriteLine()".

Ukucajte dvostruki navodnik (`"`). IntelliSense unosi par dvostrukih navodnika umesto vas i ostavlja kurzor između njih.

Ukucajte tekst `Welcome, .NET Core!`, kao što je prikazano na sledećoj slici.

The screenshot shows the Microsoft Visual Studio 2017 IDE. The title bar says "Pisanje i kompajliranje koda pomoću Microsoft Visual Studioa 2017". The code editor window has a tab titled "Program.cs". The code is:`1 using System;
2
3 namespace WelcomeDotNetCore
4 {
5 class Program
6 {
7 static void Main(string[] args)
8 {
9 System.Console.WriteLine("Welcome, .NET Core!");
10 }
11 }
12}
13`

A red squiggle underlines the closing brace of the Main method at line 11, indicating a syntax error. The status bar at the bottom of the IDE shows "Main(string[] args)".

Crvena škrabotina na kraju linije ukazuje na grešku, zato što svaki C# iskaz treba da se završi znakom tačka-zarez. Pomerite kurSOR na kraj linije i ukucajte taj znak da biste ispravili grešku.

Kompajliranje koda pomoću alatke Visual Studio 2017

Kliknite na **Debug | Start Without Debugging** ili pritisnite tastere *Ctrl + F5*.

Statusna linija Visual Studioa ispisuje **Build started...**, pa **Build succeeded**, a zatim će konzolska aplikacija biti pokrenuta u prozoru Command Prompta, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Da bih uštedeo prostor u ovoj knjizi i rezultat učinio jasnijim, neću uključiti snimke ekrana rezultata iz konzolske aplikacije kao što sam uradio na prethodnoj slici. Umesto toga, prikazaću rezultat na sledeći način:

Welcome, .NET Core!

Ispravljanje grešaka pomoću liste grešaka

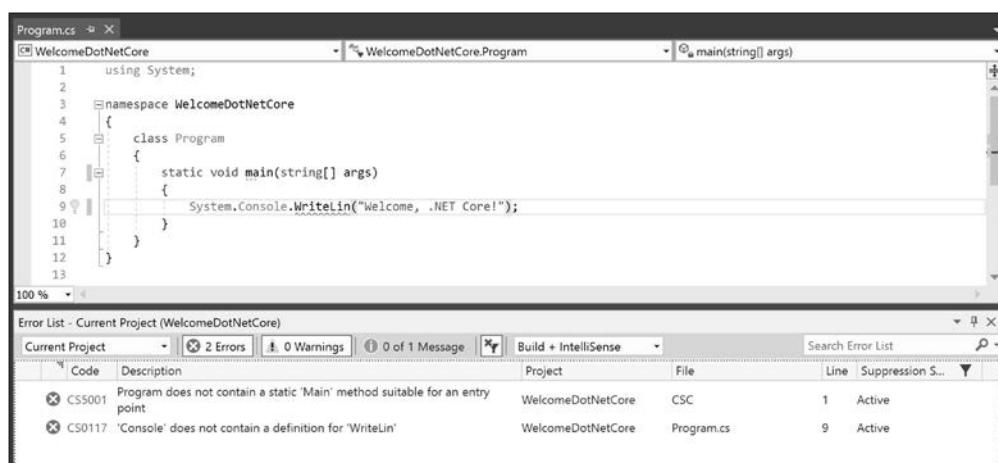
Hajde da namerno napravimo dve greške.

- Promenite slovo M u metodu Main na malo slovo m.
- Izbrišite slovo e na kraju naziva metoda WriteLine.

Kliknite na **Debug | Start Without Debugging** ili pritisnite tastere *Ctrl + F5*.

Nakon nekoliko sekundi, statusna linija će ispisati **Build failed** i biće prikazana poruka o grešci. Kliknite na **No**.

Error List postaje aktivan, kao što je prikazano na sledećoj slici.

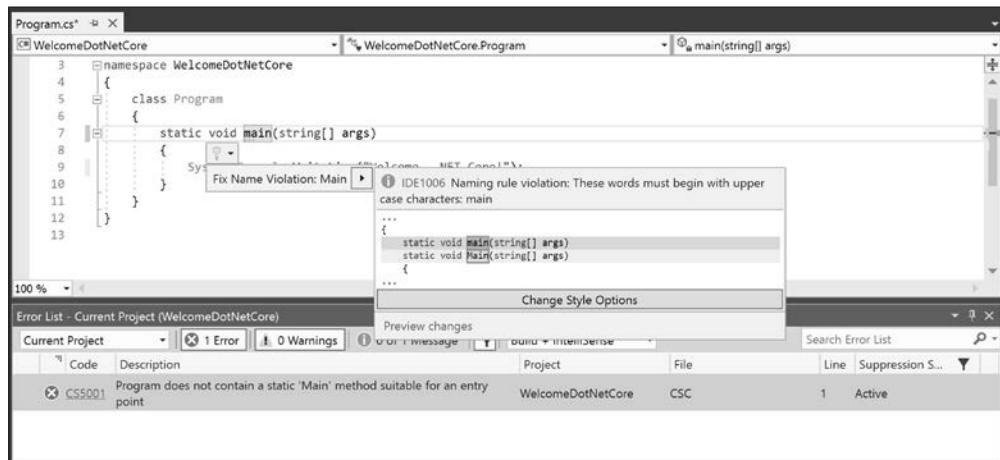

Lista grešaka može da se filtrira da prikazuje greške (**Errors**), upozorenja (**Warnings**) i poruke (**Messages**), tako što ćete kliknuti na dugmad u liniji sa alatima na vrhu prozora **Error List**.

Ako greška prikaže fajl i broj linije - na primer, **File: Program.cs** i **Line: 9**, možete dvostruko da kliknete na grešku da bi kurzor preskočio do linije koja izaziva problem.

Ako je greška uobičajena, kao što je nedostatak metoda Main, kompjajler neće moći da prikaže broj linije. Možda ćete želeti metod pod nazivom main i metod pod nazivom Main (ne zaboravite da jezik C# razlikuje velika i mala slova).

Međutim, Visual Studio takođe može da analizira kod i istakne predloge pomoću tri male sive tačke ispod potencijalnog problema. Kada kliknete na iskaz označen tačkama, biće prikazana „sijalica“, ako kliknete na nju, biće prikazani predlozi za poboljšanja - na primer, da nazivi metoda započinju karakterom velikog slova, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Ispravite ove dve greške i ponovo pokrenite aplikaciju da biste, pre nego što nastavite rad, bili sigurni da ona funkcioniše. Vidite da će prozor Error List biti ažuriran i da ne prikazuje greške.

Dodavanje postojećih projekata u Visual Studio 2017

Ranije ste kreirali projekat pomoću dotnet CLI alatke. Sada, kada imate rešenje u Visual Studiou 2017, možda ćete želeti da dodate prethodni projekat.

Kliknite na **File | Add | Existing Project...**, pronađite direktorijum C:\Code\Chapter01\HelloCS i selektujte fajl HelloCS.csproj.

Da biste mogli da pokrenete ovaj projekat, u **Solution Exploreru** kliknite desnim tasterom miša na **Solution 'Chapter01' (2 projects)** i iz kontekstnog menija izaberite **Properties** ili pritisnite *Alt + Enter*.

Za opciju **Startup Project** kliknite na **Current selection**, a zatim na **OK**.

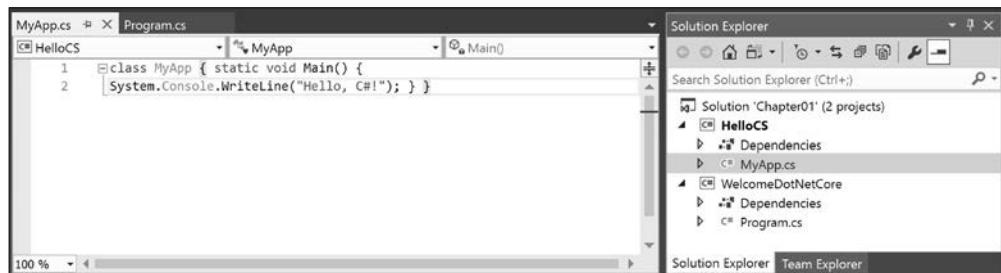
U prozoru **Solution Explorer** kliknite na fajl unutar projekta **HelloCS**, pa pritisnite *Ctrl + F5*, ili kliknite na **Debug | Start Without Debugging**.

Automatsko formatiranje koda

Kod je mnogo jednostavniji za čitanje i razumevanje ako je dosledno uvučen i razmaknut.

Ako kod može da se kompajlira, Visual Studio 2017 može automatski da ga formatira da bude lepo razmaknut i uvučen.

U prozoru **Solution Explorer** dvostruko kliknite na fajl pod nazivom **MyApp.cs**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Kliknite na **Build | Build HelloCS** ili pritisnite *Shift + F6*, sačekajte da se kod izgradi, a zatim kliknite na **Edit | Advanced | Format Document**, ili pritisnite *Ctrl + E, D*. Kod će biti automatski formatiran, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Eksperimentisanje sa C# Interactiveom

Iako je Visual Studio uvek imao Immediate prozor sa ograničenom podrškom **Read-eval-print loop (REPL)**, Visual Studio 2017 uključuje poboljšan prozor koji sadrži ceo IntelliSense i kolorni kod sintakse **C# Interactive**.

U prozoru Visual Studio 2017 kliknite na **View | Other Windows | C# Interactive**.

Napisaćemo interaktivni kod za preuzimanje stranice About sa javnog web sajta „Microsofta“.

Ovo je samo primer - ne treba još da razumete kod.

U komandnu liniju **C# Interactive** unećemo komande za izvršavanje:

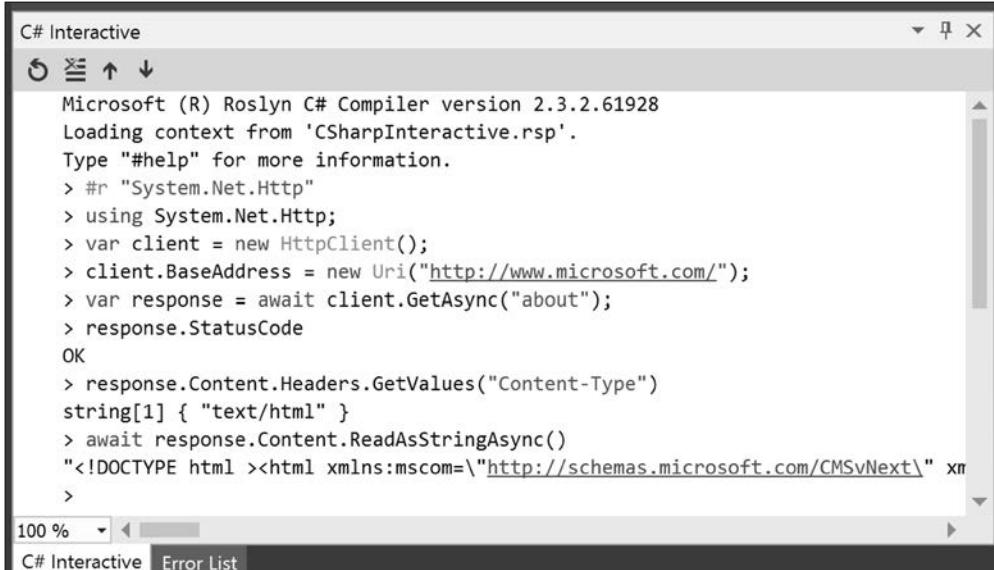
- referenciranja `System.Net.Http` programskog sklopa
- importovanja `System.Net.Http` imenskog prostora
- deklarisanja i instanciranja promenljive HTML klijenta
- podešavanja glavne adrese klijenta na Microsoft web sajtu
- asinhronog čekanja odgovora za GET zahtev za stranicu About
- čitanja koda statusa vraćenog sa veb servera
- čitanja tipa sadržaja zaglavlja
- čitanja sadržaja HTML stranice kao znakovnog niza

Ukucajte svaku od sledećih komandi iza > odzivnika, a zatim pritisnite Enter:

```
> #r "System.Net.Http"
> using System.Net.Http;
> var client = new HttpClient();
> client.BaseAddress = new Uri("http://www.microsoft.com/");
> var response = await client.GetAsync("about");
> response.StatusCode
OK
> response.Content.Headers.GetValues("Content-Type")
string[1] { "text/html" }
> await response.Content.ReadAsStringAsync()
<!DOCTYPE html ><html
xmlns:mscom="http://schemas.microsoft.com/CMSvNext"
xmlns:md="http://schemas.microsoft.com/mscom-data" lang="en"
xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml"><head><meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="IE=edge" /><meta charset="utf-8" /><meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0"
```

```
><link rel="shortcut icon"  
href="//www.microsoft.com/favicon.ico?v2" /><script  
type="text/javascript"  
src="http://ajax.aspnetcdn.com/ajax/jquery/jquery-  
1.7.2.min.js">rn // Third party scripts and code linked to  
or referenced from this website are licensed to you by the parties  
that own such code, not by Microsoft. See ASP.NET Ajax CDN Terms of  
Use - http://www.asp.net/ajaxlibrary/CDN.ashx.rn  
</script><script type="text/javascript"  
language="javascript">/*! [CDATA[/*if ($ (document) .bind("mobileinit"  
,function () {$.mobile.autoInitializePage=!1}),navigator.userAgent.ma  
tch(/IEMobile\10\.0/)){var  
msViewportStyle=document.createElement("style" ...
```

Na sledećoj slici prikazano je kako Visual Studio 2017 treba da izgleda nakon što unesete prethodne komande u prozor **C#Interactive**.

The screenshot shows the C# Interactive window in Visual Studio 2017. The window title is "C# Interactive". The content area displays the following code execution:

```
Microsoft (R) Roslyn C# Compiler version 2.3.2.61928  
Loading context from 'CSharpInteractive.rsp'.  
Type "#help" for more information.  
> #r "System.Net.Http"  
> using System.Net.Http;  
> var client = new HttpClient();  
> client.BaseAddress = new Uri("http://www.microsoft.com/");  
> var response = await client.GetAsync("about");  
> response.StatusCode  
OK  
> response.Content.Headers.GetValues("Content-Type")  
string[1] { "text/html" }  
> await response.Content.ReadAsStringAsync()  
<!DOCTYPE html ><html xmlns:mscom=\\"http://schemas.microsoft.com/CMSvNext\\" xm
```

The status bar at the bottom shows "100 %". Below the window, the tabs "C# Interactive" and "Error List" are visible.

Roslyn je naziv C# kompajlera. Roslyn verzija 1.0 je bila za C# 6, Roslyn verzija 2.0 za C# 7, a Roslyn 2.3 i novije verzije su za C# 7.1.

Ostali korisni prozori

Visual Studio 2017 ima mnoštvo drugih korisnih prozora, uključujući sledeće:

- prozor **Solution Explorer** za upravljanje projektima i fajlovima
- prozor **Team Explorer** za alatke za upravljanje izvornim kodom
- prozor **Server Explorer** za upravljanje konekcijama sa bazom podataka i resursima za upravljanje u Microsoft Azureu.

Ako ne možete da vidite prozor koji vam je potreban, kliknite na meni **View** da bi prozor bio ponovo prikazan ili pritisnite prečicu na tastaturi za prozor koji želite. Neke od ovih prečica su prikazane na sledećoj slici.

View	Project	Build	Debug	Team	Tools
Code				F7	
Solution Explorer				Ctrl+W, S	
Team Explorer				Ctrl+`	, Ctrl+M
Server Explorer				Ctrl+W,	L
SQL Server Object Explorer				Ctrl+`	, Ctrl+S
Call Hierarchy				Ctrl+W,	K
Class View				Ctrl+W,	C
Code Definition Window				Ctrl+W,	D
Object Browser				Ctrl+W,	J
Error List				Ctrl+W,	E
Output				Ctrl+W,	O

Ako se vaše prečice na tastaruri razlikuju od onih koje su prikazane na prethodnoj slici, razlog je činjenica da ste izabrali drugi skup kada ste instalirali Visual Studio. Možete da resetujete prečice na tastaturi da se podudaraju sa onima koje ćemo upotrebiti u ovoj knjizi - kliknite na meni Tools, pa na Import and Export Settings..., izaberite Reset all settings, a zatim izaberite resetovanje Visual C# kolekciju podešavanja.

PISANJE I KOMPAJLIRANJE KODA POMOĆU VISUAL STUDIO CODEA

Instrukcije i snimci ekrana u ovom odeljku su za macOS, ali će iste akcije funkcionišati i za Visual Studio Code na Windows ili Linux sistemu. Osnovne razlike će biti izvorne akcije komandne linije, kao što je brisanje fajla - i komanda i putanja će, verovatno, biti drugačije. CLI alatka dotnet će biti identična na svim platformama.

Pisanje koda pomoću Visual Studio Codea

Pokrenite Visual Studio Code.

Kliknite na **File | Open...** ili pritisnite *Cmd + O*.

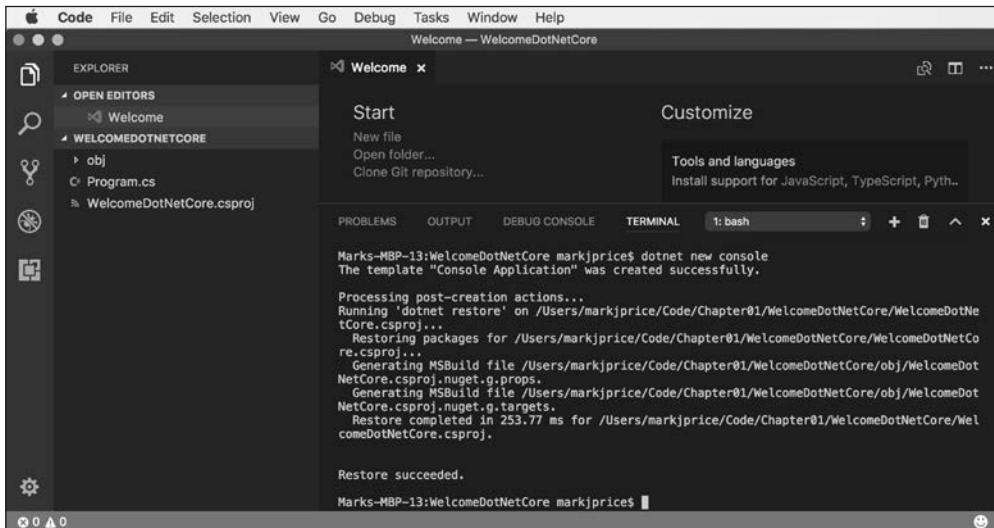
U okviru za dijalog otvorite direktorijum **Code**, selektujte direktorijum **Chapter01**, kliknite na dugme **New Folder**, unesite naziv **WelcomeDotNetCore** i kliknite na **Create**. Selektujte direktorijum **WelcomeDotNetCore** i kliknite na **Open** ili pritisnite *Enter*.

U Visual Studio Codeu kliknite na **View | Integrated Terminal** ili pritisnite *Ctrl + `*.

U Terminal unesite sledeću komandu:

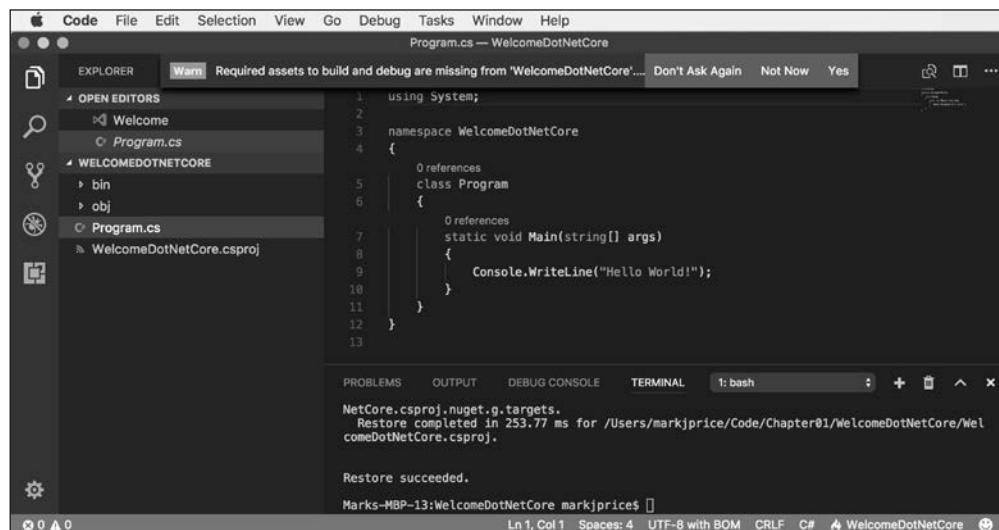
```
dotnet new console
```

Videćete da alatka komandne linije dotnet kreira novi projekat konzolske aplikacije u aktuelnom direktorijumu, a prozor **Explorer** prikazuje dva fajla koja su kreirana, kao što je prikazano na sledećoj slici.

U prozoru **EXPLORER** kliknite na fajl pod nazivom `Program.cs` da biste ga otvorili u prozoru editora.

Ako vidite upozorenje da nedostaju potrebni elementi, kliknite na **Yes**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Modifikujte tekst koji je napisan u konzoli, tako da glasi: `Welcome, .NET Core!`

Kliknite na **File | Auto Save**. Ovo podešavanje će vam pokazati da ne treba svaki put da snimite fajl pre nego što ponovo izgradite aplikaciju.

Kompajliranje koda pomoću Visual Studio Codea

Kliknite na **View | Integrated Terminal** ili pritisnite **Ctrl + `** i unesite sledeću komandu:

```
dotnet run
```

Rezultat u prozoru **Terminal** će prikazati rezultat pokrenute aplikacije.

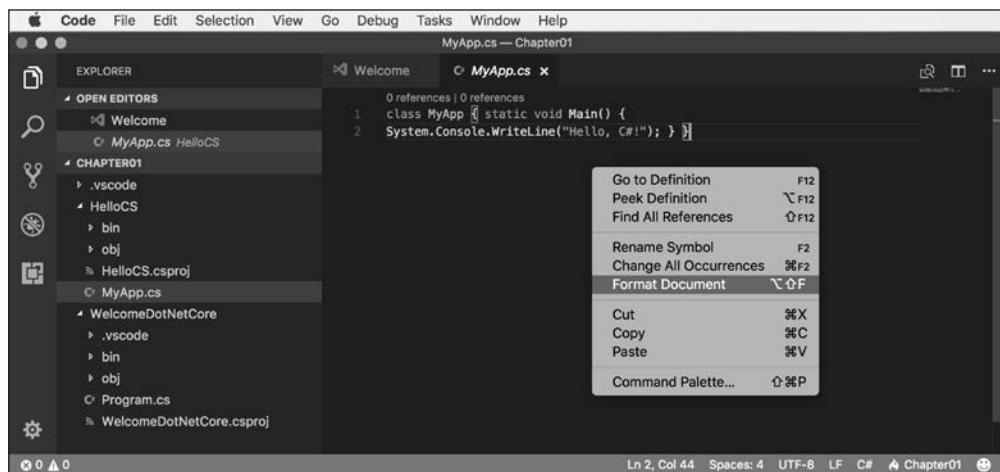
Automatsko formatiranje koda

U Visual Studio Codeu kliknite na File | Open i otvorite direktorijum Chapter01.

U Exploreru proširite HelloCS i selektujte MyApp.cs.

Kliknite na Yes kada se zatraži da dodate potrebne elemente.

U Visual Studio Codeu kliknite desnim tasterom miša i izaberite opciju **Format Document** ili pritisnite *Alt + Shift + F*, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Visual Studio Code brzo se približava funkcijama Visual Studio 2017 na Windows sistemu.

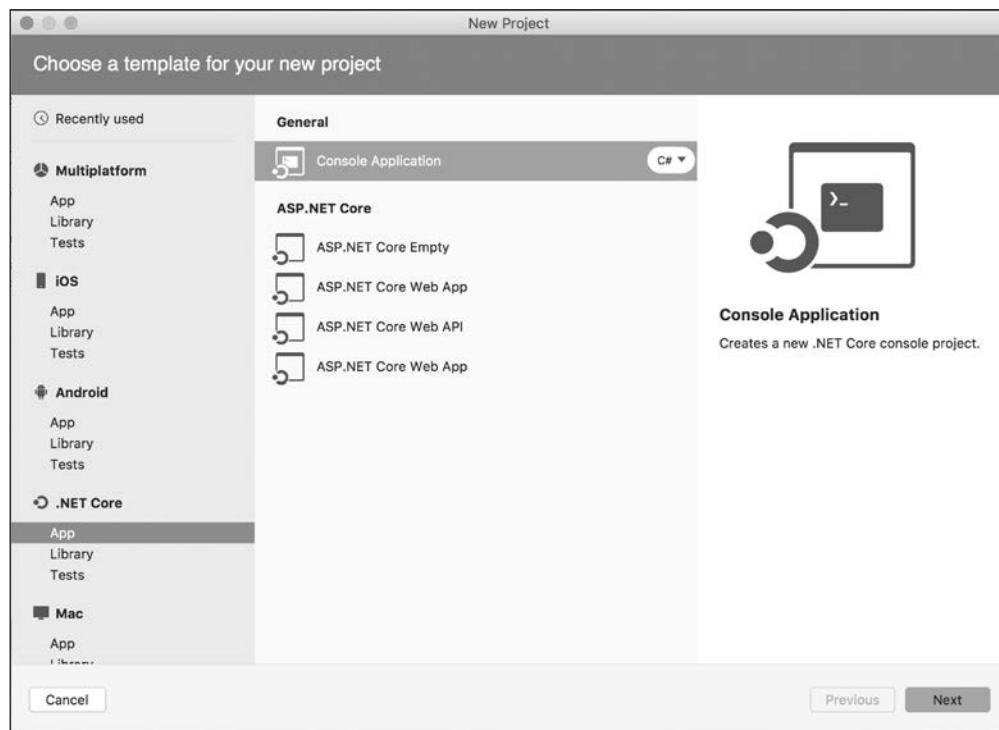
PISANJE I KOMPAJLIRANJE KODA POMOĆU IDE-A VISUAL STUDIO FOR MAC

Pokrenite Visual Studio for Mac i kliknite na File | New Solution.

U listi sa leve strane prozora u odeljku .NET Core selektujte App.

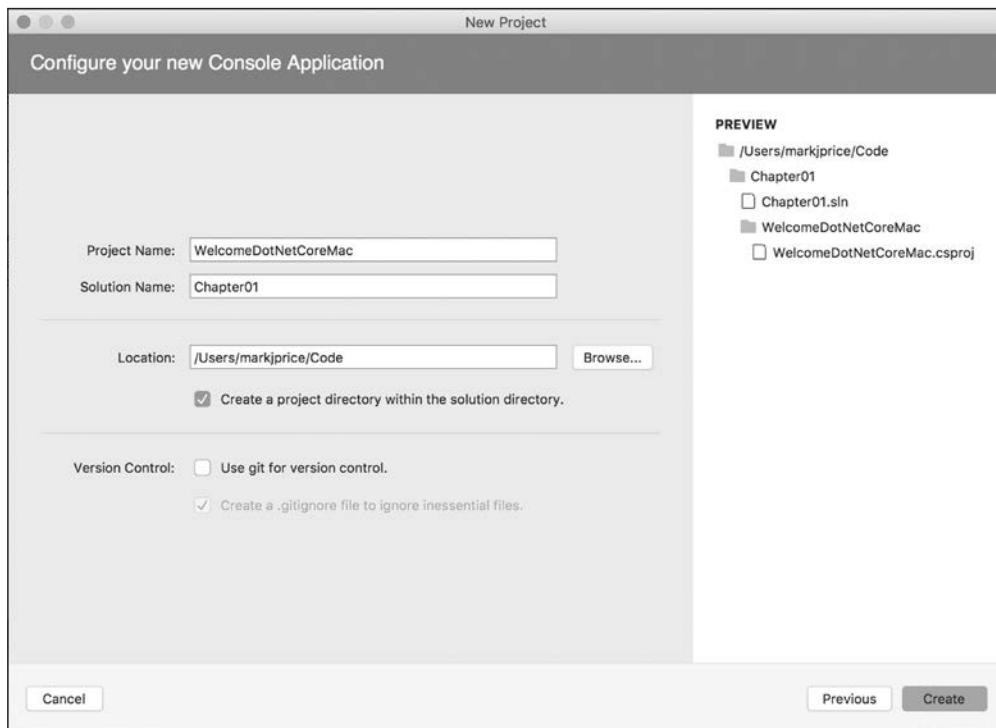
POGLAVLJE 1 Zdravo C#!, dobrodošao .NET Core!

Iz liste šablon projekta u sredini prozora selektujte **Console Application**, pa kliknite na **Next**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

U koraku Configure your new **Console Application** selektujte **Target Framework** za **.NET Core 2.0** i kliknite na **Next**.

U koraku **Configure your new Console Application** za **Project Name** unesite WelcomeDotNetCoreMac, za **Solution Name** unesite Chapter01, podesite **Location** na direktorijum Code i kliknite na **Create**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

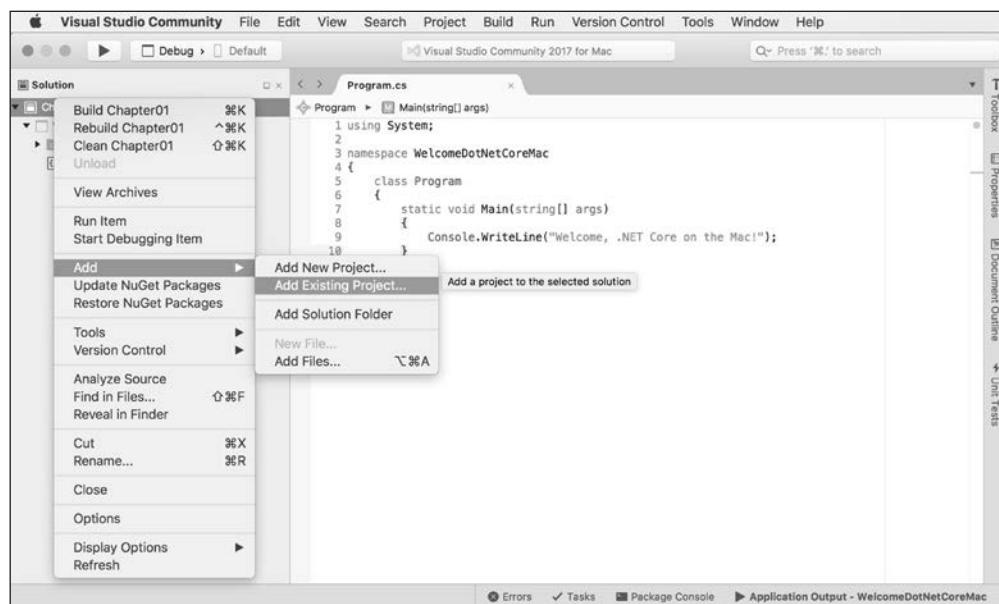

Modifikujte tekst koji je napisan u konzoli da glasi: Welcome, .NET Core on the Mac!

U prozoru Visual Studio for Mac kliknite na Run | Start Without Debugging ili pritisnite *Cmd + Option + Enter*.

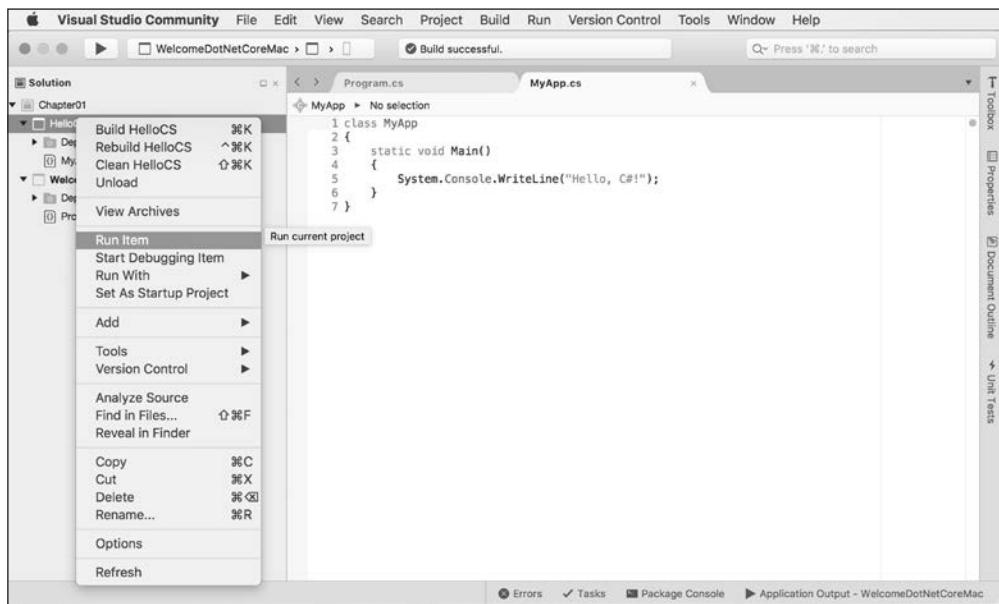
Rezultat u **Terminalu** će prikazati rezultat pokenute aplikacije.

U odeljku Solution kliknite desnim tasterom miša na Chapter01 i kliknite na **Add | Add Existing Project....**

U direktorijumu **HelloCS** selektujte fajl **HelloCS.cs.proj**.

U odeljku **Solution** kliknite desnim tasterom miša na **HelloCS** i selektujte **Run Item**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Sledeći koraci

Znate kako da kreirate i izgradite jednostavne .NET Core aplikacije za Windows i macOS (isto tako je jednostavno i za Linux).

Moći ćete da izradite skoro sve vežbe u svim poglavljima u ovoj knjizi, koristeći Visual Studio 2017 na Windowsu, Visual Studio for Mac ili Visual Studio Code na Windows, macOS ili Linux sistemu.

UPRAVLJANJE IZVORNIM KODOM POMOĆU GITHUBA

Git je sistem za upravljanje izvornim kodom koji se najčešće koristi. GitHub održava veb sajt i desktop aplikaciju i olakšava upravljanje Gitom.

Ja sam upotrebio GitHub za čuvanje rešenja za sve praktične vežbe koje se nalaze na kraju svakog poglavљa na sledećem URL-u:

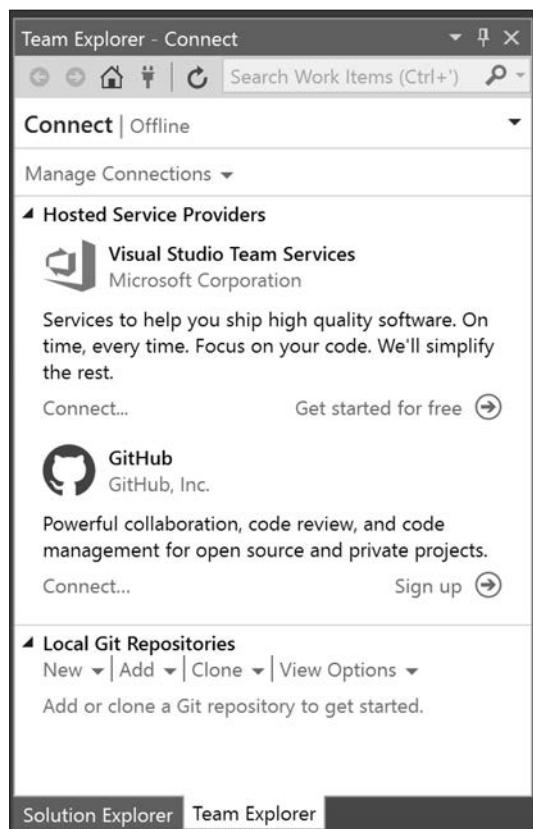
<https://github.com/markjprice/cs7dotnetcore2>

Upotreba Gita sa IDE-om Visual Studio 2017

Visual Studio 2017 ima ugrađenu podršku za upotrebu Gita sa GitHubom kao i „Microsoft“ sistem za upravljanje izvornim kodom, pod nazivom **Visual Studio Team Services (VSTS)**.

Upotreba prozora Team Explorer

U prozoru Visual Studio 2017 kliknite na **View | Team Explorer**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Iako bi bilo dobro da se prijavite provajderu za online sistem za upravljanje izvornim kodom, možete da klonirate GitHub skladište bez prijavljivanja i otvaranja naloga.

Kloniranje GitHub skladišta

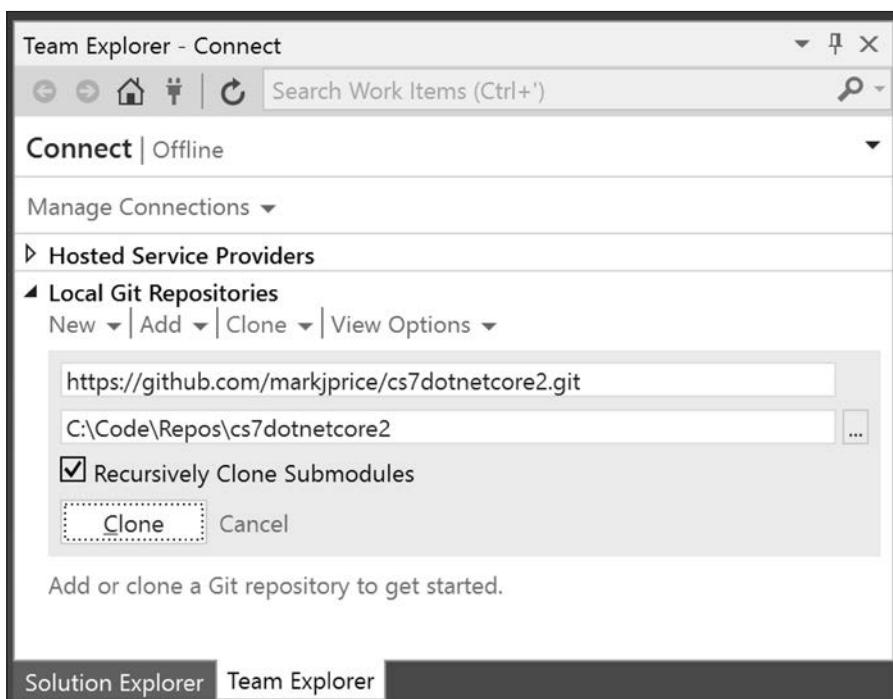
U prozoru Team Explorer proširite stavku **Local Git Repositories**, kliknite na meni **Clone**, a zatim za **Git** skladište koje želite da klonirate unesite sledeći URL:

<https://github.com/markjprice/cs7dotnetcore2.git>

Unesite putanju za klonirano Git skladište:

C:\Code\Repos\cs7dotnetcore2

Kliknite na dugme **Clone**, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Sačekajte da se Git skladište klonira lokalno.

Sada ćete imati lokalnu kopiju kompletnih rešenja za sve praktične vežbe iz ove knjige.

Upravljanje GitHub skladištem

Dvostruko kliknite na skladište cs7dotnetcore2 da biste otvorili detaljan prikaz.

Možete da kliknete na opcije u odeljku **Project** da biste prikazali **Pull Requests** i **Issues** i druge aspekte skladišta.

Možete dvostruko da kliknete na unos u odeljku **Solutions** da biste ga otvorili u prozoru **Solution Explorer**.

Uporeba Gita u IDE-u Visual Studio Code

Visual Studio Code ima podršku za Git, ali će koristiti OS-ovu Git instalaciju, pa treba da instalirate Git 2.0 ili noviju verziju pre nego što dobijete ove funkcije. Možete da instalirate Git sa sledećeg linka:

<https://git-scm.com/download>

Ako radite koristite GUI, preuzmite GitHub Desktop sa sledećeg linka:
<https://desktop.github.com>

Konfiguriranje Gita u komandnoj liniji

Pokrenite Terminal i unesite sledeću komandu da biste proverili konfiguraciju:

```
git config --list
```

Rezultat treba da uključuje korisničko ime i e-mail adresu, jer će ove informacije biti upotrebljene za svako potvrđivanje koje izvršite:

```
...other configuration...
user.name=Mark J. Price
user.email=markjprice@gmail.com
```

Ako korisničko ime i e-mail adresa nisu podešeni, da biste ih podesili, unesite sledeće komande, koristeći svoje ime i svoj e-mail:

```
git config --global user.name "Mark J. Price"
git config --global user.email markjprice@gmail.com
```

Možete da proverite pojedinačna podešavanja konfiguracije na sledeći način:

```
git config user.name
```

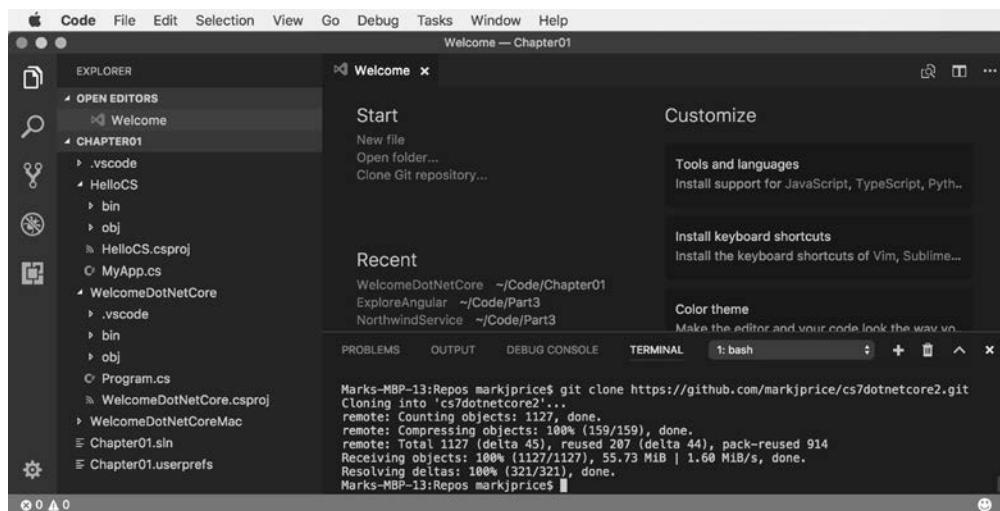
Upravljanje Gitom pomoću Visual Studio Codea

Pokrenite Visual Studio Code i otvorite direktorijum Code.

Kliknite na **View | Integrated Terminal** ili pritisnite **Ctrl + `** i unesite sledeće komande:

```
mkdir Repos
cd Repos
git clone https://github.com/markjprice/cs7dotnetcore2.git
```

Kloniranje svih rešenja za sva poglavlja na vaš lokalni drajv će potrajati nekoliko minuta, kao što je prikazano na sledećoj slici.

Za više informacija o verzijama izvornog koda u Visual Studio Codeu pogledajte sledeći link:
<https://code.visualstudio.com/Docs/editor/versioncontrol>

VEŽBANJE I ISTRAŽIVANJE

Testirajte znanje i razumevanje, tako što ćete odgovoriti na postdavljenia pitanja, uraditi praktične vežbe i istražiti detaljno teme koje su opisane u ovom poglavlju.

Vežba 1.1 Testirajte svoje znanje

Odgovorite na sledeća pitanja:

1. Zašto programer može da upotrebi različite jezike - na primer, C# i F#, za pisanje aplikacija koje se pokreću na .NET Coreu?
2. Šta treba da ukucate u komandnu liniju da biste izgradili i izvršili C# izvorni kod?
3. Koje su prečice na tastaturi programerskih podešavanja Visual C#-a za snimanje, kompajliranje i pokretanje aplikacija bez priključivanja funkcije za uklanjanje grešaka?
4. Koja je prečica na tastaturi za Visual Studio Code za prikaz Integrated Terminala?
5. Da li je Visual Studio 2017 bolji od Visual Studio Codea?
6. Da li je .NET Core bolji od .NET Frameworka?
7. Po čemu se .NET Native razlikuje od .NET Corea?
8. Šta je .NET Standard i zašto je važan?
9. Koja je razlika između Gita i GitHuba?
10. Koji je naziv metoda za unos .NET konzolske aplikacije i kako treba da bude deklarisan?

Vežba 1.2 Vežbajte C# svuda

Nisu vam potrebni Visual Studio 2017, Visual Studio for Mac ili Visual Studio Code da biste vežbali jezik C#.

Pogledajte sledeće veb sajtove i započnite kodiranje:

- .NET Fiddle: <https://dotnetfiddle.net/>
- Cloud9: <https://c9.io/web/sign-up/free>

Vežba 1.3 Istražite teme

Upotrebite sledeće linkove da biste pročitali više detalja o temama koje su opisane u ovom poglavlju:

- **Welcome to .NET Core:** <http://dotnet.github.io>
- **.NET Core Command Line Interface (CLI) tool:** <https://github.com/dotnet/cli>
- **.NET Core runtime, CoreCLR:** <https://github.com/dotnet/coreclr/>
- **.NET Core Roadmap:** <https://github.com/dotnet/core/blob/master/roadmap.md>
- **.NET Standard FAQ:** <https://github.com/dotnet/standard/blob/master/docs/faq.md>
- **Visual Studio Documentation:** <https://docs.microsoft.com/en-us/visualstudio/>
- **Visual Studio Blog:** <https://blogs.msdn.microsoft.com/visualstudio/>
- **Git and Team Services:** <https://www.visualstudio.com/en-us/docs/git/overview>
- **The easiest way to connect to your GitHub repositories in Visual Studio:** <https://visualstudio.github.com/>

REZIME

U ovom poglavlju podesili smo radno okruženje, upotrebili smo Windowsov Command Prompt i macOS-ov terminal za kompjuiranje i pokretanje konzolske aplikacije, upotrebili smo Visual Studio 2017, Visual Studio for Mac i Visual Studio Code za kreiranje slične aplikacije i opisali smo razlike između .NET Frameworka, .NET Corea, .NET Standarda i .NET Nativea.

U sledećem poglavlju ćete naučiti kako da govorite C# jezikom.

Deo 1

C# 7.1

Ovaj deo knjige posvećen je C# jeziku – gramatici i rečniku koje ćete koristiti svakog dana za pisanje izvornog koda za aplikacije.

Programski jezici imaju mnogo sličnosti sa ljudskim jezicima, osim što u programskim jezicima možete da smisljate sopstvene reči, kao što je učinio Teodor Seuss, koji je pod pseudonimom Dr.Seuss, pisao dečije knjige za decu.

U knjizi „If I Ran the Zoo“, koja je objavljena 1950. godine, on kaže sledeće:

„And then, just to show them, I'll sail to Ka-Troo And Bring Back an
It-Kutch a Preep and a Proo A Nerkle, a Nerd and a Seersucker, too!“

U ovoj knjizi opisan je C# 7.1. „Microsoft“ ima planove za buduće verzije C# jezika, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

VERZIJA	FUNKCIJE
C# 7.2	ref readonly, blittable, strongname, interior pointer, nontrailing imenovani argumenti, zaštita, separator Digit iza osnovnog specifikatora
C# 7.3	rasponi upotreboom operatora double-dot - na primer, 1..10
C# 8.0	metodi standardnog interfejsa, referentni tipovi koji prihvataju null

Možete da naučite više na linku

<https://github.com/dotnet/roslyn/blob/master/docs/Language%20Feature%20Status.md>

Upravo kada smo izdali treće izdanje, „Microsoft“ je izdao C# 7.2. Pogledajte članak na blogu o poboljšanjima u verziji C# 7.2 na adresi <https://goo.gl/4b76zu> ili na „Packtovom“ veb sajtu, na linku

<https://www.packtpub.com/books/content/exploring-languageimprovements -c-72-and-73>

Ja ću ažurirati ovaj blog i obavestiću vas o detaljima poboljšanja verzije C# 7.3 kada ova verzija bude izdata.

Da biste naučili jezik C#, potrebno je da kreirate neke jednostavne aplikacije. Da biste izbegli da se previše rano opteretite sa previše informacija, u poglavljima u prvom delu ove knjige će biti upotrebljen najjednostavniji tip aplikacije - konzolska aplikacija.

U sledećim poglavljima obradićemo sledeće teme:

- **u Poglavlju 2** - gramatika i rečnik jezika C#
- **u Poglavlju 3** - grananje i ponavljanje iskaza jezika C# i konvertovanje između C# tipova
- **u Poglavlju 4** - kako da ponovo upotrebite kod pomoću C# funkcija i kako da ispravite greške i testirate C# kod
- **u Poglavlju 5** - kako da upotrebite objektno-orientisane funkcije jezika C#
- **u Poglavlju 6** - kako da upotrebite napredne objektno-orientisane funkcije jezika C#